АНЪАНАВИЙ СПОРТ БАЙРАМИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

Мамлакатимиз пойтахтининг энг гўзал масканларидан бири — «Юнусобод» теннис мажмуида бир ҳафта давом этган спорт байрами ниҳоясига етди. «Президент кубоги» учун учинчи марта ўтказилган анъанавий мусобақа ғолиби ва совриндорлари аниқланди

ИЖТИМОИЙ – СИЁСИЙ ГАЗЕТА

1925 йилдан чиқа бошлаган

Туркистон

ЭЛИМ ДЕБ, ЮРТИМ ДЕБ ЁНИБ ЯШАШ КЕРАК

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1996 йил 11 сентябрь Чоршанба. № 64 (14362)

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ТЕННИС БЎЙИЧА «ПРЕЗИДЕНТ КУБОГИ» УЧУН III АНЪАНАВИЙ ХАЛҚАРО МУСОБАҚАЛАРНИНГ ЁПИЛИШ МАРОСИМИДАГИ СЎЗИ

Ҳурматли меҳмонлар ва мусобақа қатнашчилари!

Хонимлар ва жаноблар!

Азиз дўстлар!

Мана, истиқлолимизнинг катта ва шукуҳли байрамига уланиб кетган ҳамда бир ҳафта давом этган минглаб ишқибозлар ва спортчиларнинг қалбларини ҳаяжонга солиб турган анъанавий спорт байрамига якун ясамоқдамиз.

Учинчи марта ўтказилаётган бу турнир иштирокчиларининг географияси кенгайиб, унда АҚШ, Франция, Россия, Португалия, Словакия, Швейцария каби теннис юксак ривожланган мамлакатларнинг нуфузли спортчилари қатнашганлигини мамлакатимизда спортни, жумладан, катта теннисни ривожлантириш соҳасидаги ишларга берилган юксак баҳо ва спортчиларимизга ҳурмат ифодаси деб биламиз.

Сиз, ҳурматли мусобақа қатнашчилари, сермазмун тарихга, юксак қадриятларга эга бўлган қадимий ўзбек заминида ўтказган ҳар бир онингиз таассуротларга бой бўлганлиги, юртимизнинг меҳмондўст, саховатли ва бағри дўстларга ҳамиша очиқ кишилари қалбингизни мафтун этганлигига иймоним комилдир.

Тошкент кортларида бир ҳафта давом этган мусобақалар ҳаяжонли лаҳзаларга, гўзал ўйинларга бой бўлди. Ишқибозларимиз Феликс Мантийя, Андрей Черкасов, Мартин Хромик, Ларс Райман, Даниэль Балдуччи каби таниқли ракетка усталарининг ажойиб

ўйинларидан баҳраманд бўлдилар, маҳоратларига юксак баҳо бердилар.

Олег Огородов, Темур Хонхўжаев, Вадим Куценко, Дмитрий Томашевич каби ўзбек теннис мактаби вакилларининг ҳам бу турнирда анча муваффақиятли иштирок этганлиги дилимизга қувонч ва завқ бағишлайди.

Теннис кортларидаги зафар сурурлари ва мағлублик аламлари дунёнинг турли мамлакатларидан келган спортчилар ўртасида адоват эмас, балки бир-бирининг кучига мардона тан бериш, ҳурмат, ғолибликка фақат маҳорат билан эришишга интилиш руҳларини уйғотганлигига ишончим комил ва спортда шундай бўлиб қолиши керак. Чунки катта спорт — мардлар, чаққонлар ва кучлилар машғулотидир.

Биз теннисга шунчаки бир спорт тури деб қарамасдан, уни соғлом авлодни камол топтириш, миллат генофондини соғломлаштириш йўлидаги саъй-ҳаракатнинг бир босқичи деб ҳисоблаймиз. Сиз эса бу мусобақаларда иштирок этиш билан мазкур ҳаракатга янги куч қўшаяпсиз.

Бугун «Президент кубоги»ни қўлга киритган Феликс Мантийяни ҳамда турнирда юксак маҳорат кўрсатиб, совринли ўринни эгаллаган Ларс Райманни шарафлар эканмиз, мусобақанинг барча иштирокчиларига мамлакатимизда бу спорт турини оммалаштиришга ва ривожлантиришга қўшаётган ҳиссалари учун чин қалбдан ўз ташаккуримни изҳор этмоқчиман.

«Президент кубоги»нинг барча ташкилотчиларига, аввало, ўзбек халқининг яқин дўсти Сассон Какшури жанобларига бу турнирни пухта ташкил этганликлари, ўйингоҳларни минглаб кишиларнинг завқ-шавқ олиш масканига айлантирганликлари учун миннатдорлик билдираман.

Азиз дўстлар, юртимиз меҳмонлари!

Ижозатларингиз билан яна бир фахрли ва шарафли вазифани бажармоқчиман. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига биноан Ўзбекистон Республикасида теннисни тарғиб қилиш ва ривожлантириш, халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга қўшган катта ҳиссаси учун «ИТП Лимитед» компанияси президенти, халқаро теннис турнирларининг ташкилотчиси Сассон Какшури «Дўстлик» ордени билан мукофотланди.

Шу орденни Сассон Какшури жанобларига топширишга рухсат бергайсизлар.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов 9 сентябрь куни Саудия Арабистони Подшоҳлиги савдо-саноат палатаси раиси Абдураҳмон ал-Журайсий раҳбарлигидаги шу мамлакат ишбилармонлари делегациясини қабул қилди.

Ислом Каримов меҳмонларнинг мамлакатимизга ташрифи ва Ўзбекистон бозорига қизиқиш тобора ортаётганидан мамнуният изҳор этди.

— Биз Саудия Арабистони Ўзбекистон мустақиллигини биринчилардан бўлиб тан олганини унутмаймиз, — деди жумладан Ўзбекистон раҳбари. — Айни пайтда мамлакатимиз жаҳондаги кўплаб давлатлар билан манфаатли ҳамкорлик ўрнатган. Биз дўст Саудия Арабистони тадбиркорлари ҳам ўзаро ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириб, икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни янада мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшади, деб умид қиламиз.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон ва Саудия Арабистони ўртасида турли соҳалардаги ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири У. Султонов, ташқи ишлар вазири А. Комилов, Ўзбекистон товар ишлаб чиқарувчилар ва ишбилармонлар палатаси раиси А. Йўлдошев иштирок этди.

(ЎзА).

АГРОУНИВЕРСИТЕТДА — ТЕННИС КОРТИ

Теннис мамлакатимиз бўйлаб тобора кенг оммалашиб боряпти. Жойларда янги-янги кортлар бунёд этилиб, минглаб ёшлар спортнинг ана шу нафис ва сержило тури билан шуғулланяпти.

Кеча Тошкент давлат аграр университетида ҳам теннис корти фойдаланишга топширилди. Унинг очилиш маросимида профессор-ўқитувчилар, студентлар, Қибрай тумани фаоллари иштирок этишди.

Маросимни университет ректори, Олий Мажлис депутати Ҳасан Бўриев олиб борди. Унда «ИТП Лимитед» компанияси раҳбари, «Президент кубоги» турнирининг ташкилотчиси Сассон Какшури, қишлоқ хўжалик вазири Маркс Жуманиёзов, Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Шавкат Тўлаганов ва бошқалар сўзга чиқиб, ватанимизда «Соғлом авлод учун» шиори остида спортнинг барча турлари, айниқса, теннис ҳар томонлама ривожланаётганини таъкидладилар.

Теннис корти очилиши маросимида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Алишер Азизхўжаев сўзга чиқди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

«МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ» ЖАМОАТЧИЛИК МАРКАЗИ ФАОЛИЯТИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ВА САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Жамиятда юксак маънавий фазилатларни камол топтириш, миллий мафкурани шакллантириш, ёшларни бой маданий меросимиз, тарихий анъаналаримизга, умуминсоний қадриятларга ҳурмат, Ватанга муҳаббат, истиқлол ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш мамлакатимизда амалга оширилаётган барча ислоҳотларнинг ҳал қилувчи омилидир.

Одамларнинг ўзликларини чуқур англашини, мустақилликнинг қадрини тобора теран тушунишини, миллий тафаккурнинг кенгайиши ва такомиллашувини, тарихий ҳурлик, мустақиллик руҳининг уйғонишини таъминлаш маънавият соҳасидаги сиёсатимизнинг асосий мақсадига айланиши лозим. Аммо ҳануз жойларда маънавиятнинг моҳиятини, унинг олға силжишимиз, фаровон жамиятга тезроқ етишишимиздаги қимматини чуқур идрок этмаслик ҳоллари мавжуд.

Айрим катта-кичик раҳбарлар эски мустабидлик, зўравонлик мафкурасининг сарқитларидан ҳалигача қутула олмай, бу борада кечириб бўлмайдиган оқсоқлик қилиб маънавиятнинг асл моҳиятини тушуниб етмаслик туфайли унга иккинчи даражали иш сифатида қарамоқдалар. Маънавий-маърифий ишларга бўлган бундай эътиборсизлик келажаги буюк демократик, озод давлат қуришдек эзгу мақсадимиз рўёби учун мутлақо зиддир.

Маънавият соҳасида олиб бораётган ишларимизни янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш мақсадида:

1. Маънавий-маърифий ислоҳотлар давлат сиёсатининг асосий, устувор йўналиши деб ҳисоблансин.

Жойларда маънавият билан боғлиқ ишларнинг амалга оширилиши учун бутун масъулият шахсан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоят, шаҳар ва туман ҳокимлари, республикамиздаги барча вазирликлар, идоралар, ташкилотлар биринчи раҳбарларининг зиммасига юклансин.

Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик марказининг жойлардаги бўлимлари ишини янада яхшилаш мақсадида ҳокимликлар уларни икки ой муддат ичида тегишли бино, замонавий жиҳозлар, транспорт ва техника воситалари билан таъминласинлар.

2. Ёшларимиз онгига она-Ватанга, буюк аждодларимиз мероси ва халқимизнинг бугунги мисли кўрилмаган бунёдкорлик ишларига юксак эҳтиром туйғуларини сингдириш мақсадида уларни дунёни ҳайратга солган қадимий ёдгорликлар ва мустақиллик даврида бунёд этилган улкан иншоотлар, маърифат масканлари, юртимизнинг гўзал табиати билан мунтазам таништириб бориш учун махсус таништирув саёҳатлари ташкил этиш барча ҳокимлар зиммасига юклатилсин.

Бу мақсадда ҳокимликлар ва «Маънавият ва маърифат» маркази, Маданият ишлари вазирлиги, «Ўзбектуризм» миллий компанияси, «Камолот» ёшлар жамғармаси тегишли тавсияларни 2 ой муддат ичида ишлаб чиқсин ва амалга оширишга киришсин.

3. Республика «Маънавият ва маърифат» маркази, унинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бўлимларини истиқлол ғояларини, миллий қадриятларни теран англайдиган, фидойи, ташкилотчи, ташаббускор ходимлар билан мустаҳкамлаш учун уларнинг раҳбарлари шу йилнинг охирига қадар қайта синовдан ўтказилсин.

4. Белгилаб қўйилсинки, ҳудудий бўлимлар раҳбарлари тегишли ҳокимликлар тавсиясига биноан «Маънавият ва маърифат» маркази томонидан тайинланади.

5. Ёш авлодни буюк анъаналаримизга, юксак маънавий қадриятларимизга содиқлик ва порлоқ келажак эгалари эканликларига қатъий ишонч руҳида тарбиялаш мақсадида 1997 йилдан бошлаб 1 октябрь «Ўқитувчилар ва мураббийлар» куни деб эълон қилинсин ҳамда дам олиш куни ҳисоблансин.

Бу байрамда ўтказиладиган барча тадбирлар ўқитувчилар, мураббийлар, тарбиячилар, умуман, болалар билан ишлашга, уларнинг соғлигини ҳимоялашга, жисмонан ва руҳан соғлом камол топтиришга ўз ҳаётини бахшида этган инсонларни улуғлашга бағишлансин.

Вазирлар Маҳкамаси бу борада тегишли таклифни Олий Мажлисга киритсин.

6. Республика «Маънавият ва маърифат» маркази нашри «Тафаккур» журналини жойларда кенг ёйиш учун маҳаллий ҳокимликлар унинг обунасига ҳар томонлама ёрдам кўрсатсинлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат матбуот қўмитаси марказнинг «Маънавият» нашриётини ташкил этиш, бу нашриётнинг ва «Тафаккур» журналининг муаллифлик қалам ҳақи миқдорларини амалдагидан ошириш масаласини кўриб чиқсин ва ҳал этсин.

8. Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази, унинг жойлардаги бўлимлари, хўжалик ҳисобидаги корхоналари ҳамда «Тафаккур» журнали низомида кўрсатилган мақсадлар ва вазифаларга қатъий мос келадиган фаолият йўналишлари бўйича барча турдаги солиқлардан беш йил муддатга озод этилсин.

9. Тошкент шаҳар ҳокими зиммасига икки ой муддатда марказнинг асосий биносини миллий услубда таъмирлаш ва замонавий жиҳозлаш юклатилсин.

10. Молия вазирлиги марказга махсус аудио, видео, фото ва бошқа зарур техник ускуналар харид қилиш учун керакли миқдорда маблағ ажратсин.

11. Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази қошида «Олтин мерос» халқаро хайрия жамғармаси тузилганлиги эътиборга олинсин.

Ушбу Фармонда марказга берилаётган имтиёзлар унинг «Олтин мерос» жамғармасига ҳам тааллуқли эканлиги белгилаб қўйилсин.

Вазирлар Маҳкамаси жамғармани қўллаб-қувватлаш тўғрисида тегишли қарор қабул қилсин.

12. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бир ҳафта муддатда Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларига зарур ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги таклифларни ишлаб чиқсин.

13. Оммавий ахборот воситаларига «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази, унинг «Олтин мерос» жамғармаси фаолиятини кенг ёритиш, доимий махсус рукнлар очиш тавсия этилсин.

Ўзбекистон Телерадиокомпанияси марказ билан ҳамкорликда махсус «Маънавият ва маърифат» ижодий гуруҳини ташкил қилсин, мунтазам кўрсатувлар ва эшиттиришларни йўлга қўйсин.

14. Мазкур масалаларни амалга ошириш учун тегишли идоралар вакилларидан иборат махсус ишчи гуруҳи ташкил этилганлиги эътиборга олинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 9 сентябрь.

Ҳаваскорлар учун

ШЕЪРИЯТ МАКТАБИ

Ёшлар эртанги кунимиз ворислари, умид-орзуси, келажагимиз бунёдкорлари; бу инкор этиб бўлмайдиган ҳақиқат. Давлатимиз ва шахсан Президентимиз томонидан республикамиз ёшларига алоҳида аҳамият берилаётгани бежиз эмас, Бу саъй-ҳаракатлар натижаси уларoқ ёшларимизни ижтимоий ва сиёсий ҳаётимиздаги ўрни тобора ўсиб-ортиб бораётир. Айни вақтда уларга барча имтиёзлар ва имкониятлар майдони яратиляпти. Зеро, маънавиятсиз истиқбол ҳам йўқ.

Келаётган кўплаб мактубларни ўқиб ёки бевосита мурожаат учун келган ёшларимизни тинглаб, қайта-қайта бунга амин бўлмоқдамиз. Уларнинг аксарияти заҳматли ижод йўлида қалам тебратишга эндигина азм қилган ижодкор ёшлардир.

Таҳририятимиз шундай ижодкор ёшларга, уларнинг ижодий интилишларига яқиндан ёрдам беришга жазм этди. Шу мақсадда «Туркистон» газетаси қошида «Шеърият мактаби» ташкил этилди. Ўзбек шеъриятининг ардоқли вакиллари бўлмиш Э. Воҳидов, Тўлқин, Сайёр каби шоирларимиз бир пайтлар Ғайратий домланинг шеърий мактабидан сабоқ олганлари каби, не тонгки, «Туркистон» шеърият мактабининг ўқувчилари ҳам XXI аср адабиётининг яратувчилари бўлиб етишишса...

Шундай қилиб, «Туркистон» рўзномаси қошида очилган «Шеърият сабоқлари» мактаби Рауф Парфи бошчилигида ўз ишини бошлади. Мактабнинг асосий мақсади: шеърият азмида илк қалам тебрата бошлаган ёшларимизга бевосита маслаҳатлар ва кўрсатмалар бериш, уларнинг шеърий машқларини ўрганиб, нашрдан чиқаришга ҳамкорлик қилишдир. «Шеърият сабоқлари» мактаби, ҳар ойнинг биринчи пайшанбасида ўз сабоқларини ўтказади ва «Туркистон» газетасининг бир саҳифаси бевосита шу сабоқ натижаларига бағишланади. Унда ушбу мактабда ўз шеърлари билан муваффақиятли қатнаша бошлаган ёш қаламкашларнинг ижод намуналари мунтазам босиб борилади. Шунингдек, бу мактабда сиз ҳозирги шеъриятимизнинг ардоқли шоирлари билан учрашиб, фикр алмашиш имкониятига эга бўласиз.

Қадрли шеърият шайдолари! Сиз бизга мактуб орқали ёхуд телефон орқали мурожаат этишингиз мумкин.

«Шеърият сабоқлари» мактаби сизни ҳар ойнинг биринчи пайшанбасида «Туркистон» таҳририятида кутади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳар, Матбуотчилар кўчаси, 32, «Туркистон» газетаси, 5-қават, 507-хона.
Тел: 33-79-69, 36-54-64.

«Камолот» — ёшлар таянчи

МАҲАЛЛАДА ГУРУНГ

Истиқлол шарофати билан халқимизнинг тарихий анъаналари ва тафаккур тарзига мувофиқ фуқаролар ўз-ўзини бошқарувининг муҳим жамоатчилик органи — маҳалланинг мавқеи тикланди. Президент Ислом Каримов Олий Мажлис VI сессиясида сўзлаган нутқида маҳалла одамлар ўртасида яхши қўшничилик, ўзаро ҳурмат ва инсонпарварлик муносабатларини тарбиялашда катта аҳамият касб этаётганини таъкидлади. Маҳалла қўмиталари аҳолининг эҳтиёжманд табақалари манфаатларини ҳимоя қилиш ва уларга ёрдам кўрсатишда хайрли ишларни амалга оширмоқда. Ёшларни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш, шарқона миллий қадриятлар, урф-одатларни қайта тиклаш ва ривожлантиришда маҳалланинг аҳамияти беқиёсдир.

Шу боис ҳам «Камолот» жамғармаси маҳалла фаоллари билан ўзаро алоқаларни ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоқда. Улар билан ҳамкорликда турли тадбирлар уюштирмоқда. Жамғарма бошқаруви раисининг биринчи ўринбосари М. Қирғизбоев Чилонзор туманидаги «Катта Қозиробод» маҳалласида яшовчи аҳоли билан учрашганида сессия қабул қилган ҳужжатлар, унда юртбошимиз сўзлаган нутқнинг моҳияти тўғрисида қизғин мулоқот бўлди. Учрашувда ислоҳотлар жараёнида республикада янги демократик сиёсий тузумнинг асослари яратилгани, иқтисодиёт соҳасида теран ўзгаришлар рўй бергани, миллатимизнинг урф-одатлари, қадриятларимиз, дину эътиқодимизни тиклаш, эъзозлаш, аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, оилаларни моддий ва ижтимоий жиҳатдан мустаҳкамлаш, давлатимизнинг иқтисодий қудратини юксалтириш бўйича Президентимиз нутқида илгари сурилган хулосалар, вазифалар ҳақида сўз борди.

Маҳалла оқсоқоли Юсуфхўжа Баҳромов, шу ҳududдаги поликлиника бош шифокори Абдуфаттоҳ Зиёмуҳамедов, Нуршод Ғиёсов ва бошқа фаоллар мамлакатда демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш борасидаги муҳим вазифаларни тезроқ рўёбга чиқаришда маҳалла аҳли ва «Камолот» жамғармаси биргаликда бажариши мумкин бўлган тадбирлар ҳақида фикр юритдилар.

ТАҲРИРИЯТГА ХАТ КЕЛДИ

БИЗГА КИМ ЁРДАМ БЕРАДИ?

Ҳақиқат ҳақида газеталарда, радио, телевидениедан кўп эшитамиз. Аммо ўша ҳақиқатни ҳаётдан топмаганим учун мен сизларга мурожаат этишга мажбур бўлдим.

Икки ўғлим Каримжон, Ғофиржон Усмондиёровлар шу йил Тошкент Давлат юридик институтига ҳужжат топширган эди. Катта ўғлим Каримжон 191,7 балл, кичиги 171,2 балл тўплашди. Каримжонимнинг ўқишга киришига атиги 0,4 балл етмади. Институт раҳбарларига мурожаат этдим, «иложи йўқ» дейишди. Наҳотки 0,4 балл етмагани учун боламнинг бир йиллик умри бекорга ўтса. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги институтларга юқори балл тўплаб киролмаганлар техникум, коллежларга кириши мумкин деган қарор чиқазди. Мен сизларга мурожаат этишдан олдин Тошкентдаги ҳуқуқ коллежи раҳбарларига ҳам учрашдим. Улар «биз режадаги талабаларни қабул қилиб бўлганмиз» дейишди.

Махтура УСМОНДИЁРОВА,
«Тоштекистельмаш» заводи ишчиси.

Шарҳ ўрнида

МАВСУМ ТУГАДИ, МАВЗУ ЭСА...

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий ўқув юртларига ўқишга киролмаганлар учун қулайлик яратиш мақсадида уларни ўзлари танлаган ихтиссосликлари бўйича техникум ва коллежларга қабул қилинишини эълон қилган эди. Кўп ўтмай таҳририятимизга республикамизнинг турли жойларидан қўнғироқлар бўла бошлади. Хатлар ҳам келмоқда. Ана шундай хатлардан бирини шарҳлаб беришни мухбиримиз Республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ўрта махсус ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи Жуманазар Ҳусановдан илтимос қилди.

— Жуманазар ака, матбуотда, радио-телевидениеда вазирлик эълонини эшитган кўпчилик абитуриентлар ва ота-оналар хурсанд бўлишди. Аммо кўпчиликнинг техникум, коллежлар эшигидан ноумид қайтишаётгани сир эмас.

— Бу йил Республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги яхши бир ишга қўл урди. 56,20 балл тўплаб институтларга киролмаган абитуриентлар ўзлари хоҳлаган, йўналиш тўғри келган билим юртига киришлари мумкин. Фақат ўша ўрта махсус ўқув юртларида бўш вакант ўринлар бўлсагина.

— Яккасарой туманида яшовчи Махтура Усмондиёрова таҳририятга хат йўллаб, иккита ўғиллари Тошкент Давлат Юридик институтига 191,7 ва 171,2 балл билан киролмаганини ёзибдилар.

Аммо уларни юридик коллеж ҳам қабул қилмабди. Уларга қандай маслаҳат берасиз?

— Аввало улар шундай ўғиллари борлигидан қувонсинлар. Олдин ҳам таъкидлаб ўтдим. Фақат бўш ўринлари бор техникум ва коллежлар талабаликка қабул қилиши мумкин. Аммо афсуски, юридик коллежда бўш ўринлар йўқ. Тест натижаларига кўра бизда 3485 та бўш ўринлар қолган эди. Бу асосан қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги ва қурилиш ихтисослиги йўналишлари бўйича.

Суҳбатдош: ЛАЙЛО,
«Туркистон» мухбири.

ИСТИҚЛОЛНИНГ ОЛТИН УФҚЛАРИ

Ўзбекистон собиқ Иттифоқ мамлакатлари орасида биринчилардан бўлиб кенг миқёсли ислоҳотлар йўлида, жамиятни тубдан ўзгартириш ва янгилаш йўлига кирди.

Ислом КАРИМОВ.

(Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси VI сессиясида сўзлаган нутқидан)

Ангрен ва ангренликлар

ТЎЙЛАР ЙИЛИ

Бу йил озод диёримиз учун том маънодаги ютуқлар, тўю-тантаналар йили бўлди дейишимиз мумкин. Йил бошидан буён соҳибқирон бобомиз Амир Темур ҳазратларининг 660 йиллик тўйларини нишонлаётирмиз. Олиму адиблар, сиёсатдону шоирларимиз, заҳматкаш қаламкашларимизнинг тинимсиз меҳнатлари самараси ўлароқ, тарихимиз, ўқ томирларимиз билан янада чуқурроқ, теранроқ ва яқинроқ танишиш бахтига муяссар бўлаяпмиз.

Президентимиз Ислом Каримов айтадиларки: **«Ўтмишга назар ташлаб биз жуда кўп нарсаларни ўрганамиз. Чунки ўтмиш бизга аждодларимиз амалга оширган буюк ишлардан сабоқ беради. Зеро, биз аждодлар руҳи олдида ҳаётда нимага эришганлигимиз, ортимизда қандай из қолдирганимиз ҳақида ҳисоб берамиз».** Нақадар улкан ҳаёт ҳақиқатини ўз ичига олган теран фикр. Исбот талаб қилмас ва инкор этиб бўлмас ҳақиқат!

Ана шундай фарҳбахш кунларда диёримизнинг иқтисодий таянч нуқталаридан бири бўлмиш Ангрен шаҳрига ижодий сафар қилдик. Сафардан муддао Ангрен ва Ангренликлар, улар амалга ошираётган улкан ишлар билан яқинроқдан танишиш ҳамда муштарийларимизни газета саҳифаларида мовий тоғлар орасидаги шаҳарга сафар қилдириш эди. Ниятимиз холис экан. Бу ерда ҳам тўй ташвишлари устидан чиқдик. Ҳазрат соҳибқироннинг 660 йиллик, тўйлари арафасида ангренликлар ҳам ўз шаҳарларининг 50 йиллик тўйларини нишонлаш арафасида эканлар. Шу боис бу шаҳар ва унинг меҳнаткаш халқи хусусида кенгроқ тўхталишни лозим топдик.

Шаҳарнинг 50 йиллик тўйига туҳфа сифатида тайёрланаётган китобда шундай сўзларни ўқийсиз: «Ангрен шаҳрининг тоғ саноати тумани Ангрен дарёси (тўғрироғи Оҳангорон дарёси) водийсига жойлашган. У шимолий ғарбдан Чотқол тоғи, шимолий шарқдан Қурама тоғи тизмалари билан чегараланган. Ҳар иккала тизма водийнинг шимолий шарқига келиб бирлашади. Тизмаларнинг баландлиги 3600 метрга етади. Водийнинг ўзи денгиз сатҳидан 900-1200 метргача бўлган баландликка жойлашган. У Тожикистон, Қирғизистон ва Қозоғистон республикалари билан чегарадошдир...

Қурама тоғи тизмасининг узунлиги 150 километргача чўзилган. Унинг баъзи жойлари денгиз сатҳидан 3500 метргача баланд. Ўртача баландлиги 2500 метр ҳисобланади.

Ангрен дарёси ўз сувини Оҳангарон ҳавзасидан, Қамчиқ сойнинг чап биқинидан олади. Бунинг устига ҳар иккала тоғ тизмаларидан келаётган кўп сонли сойларнинг сувлари ҳам унга қўшилади. Масалан, Чотқолнинг чап ёнидан: Боғи-Сурхсой, Тўғонбошисой, Дукентсой, Қорабоғсой, Акчасой, Шаввозсой, Қурама тоғининг ўнг ёнидан: Навгарзансой, Жигаристонсой, Қайрағочсой, Бешсой, Нишбошсой, Гуштсой ва бошқалар. Оҳангорон дарёсининг узунлиги 256 километр бўлиб, шу масофадан сўнг Сирдарёга қуйилади.»

Ангрен ва унинг жуғрофий жойлашуви ҳақида юқоридаги парча муштарийларимизга етарли маълумот берган бўлса керак деб ўйлаймиз. Биз мақоламиз аввалроғида Ангренни «Озод диёримизнинг иқтисодий таянч нуқталаридан бири», деб атадик. Бу бежиз эмас. Келинг бу масалага ҳам яқинроқ ёндошайлик.

— Кончилар қўрғонига шаҳар мақоми берилган 1946 йилда Ангренда 20 минг аҳоли истиқомат қилиб, йилига 150 минг тонна кўмир қазиб чиқарилган бўлса, бугунга келиб шаҳримизда 135 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади ва республикамиз эҳтиёжи учун керак бўлган кўмирнинг 98 фоизини етказиб беради, — дейди биз билан суҳбатда Республика Олий Мажлиси депутати, Ангрен шаҳар ҳокими Тошпўлат Анорбоев.

Дарҳақиқат, бугун Ангрен Ўзбекистоннинг энг йирик ёнилғи ва энергетика манбаидир. Чунки у мустақил юртимиз ривожига 98 фоиз кўмир, 100 фоиз германий хом ашёси, 27 фоиз электр энергияси, 100 фоиз канализация қувурлари ва деворбоп плиталари сингари халқ хўжалиги учун ўта зарур бўлган ўнлаб тур маҳсулотлари билан улкан ҳисса қўшиб келаётир.

— Ўтган 50 йил мобайнида шундай йирик корхоналар бунёд этилдики, — деб сўзини давом эттиради шаҳар ҳокими Т. Анорбоев — натижада Ангрен улкан саноат шаҳрига айланди. Масалан, «Ўзбекрезинотехника» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ўзбеккалинкоғозсавдо» ҳиссадорлик бирлашмаси, «Ангренкулол» ҳиссадорлик жамият, Олтин қазиб чиқариш корхонаси, Ангрен ва Янги Ангрен ДНЭСларининг довруғи Осиё давлатларида ҳам яхши маълум.

Ҳозирги вақтда шаҳримизнинг куч-қудратини ошириш мақсадида ишлаб чиқариш фонди, яъни маблағлардан унумли фойдаланиш чора-тадбирлари кўрилаяпти. Масалан, кўмир корхоналарини тиклаш ишлари бошланди. Каолинни қайта ишлаш ва бойитиш фабрикаси қурилмоқда. Бу ишга чет эл сармоядорларини жалб этаяпмиз. Маҳаллий ҳом-ашё ва ўсимликлардан целлюлоза олиш тажриба заводи қурилиши ҳамда мебел учун ишлатиладиган толали плиталар ишлаб чиқариш цехи қурулиб, ишга тушурилди. Автомобиллар учун «Чотқол-БК» аккумуляторлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Яқин келажакда резина ва кулолчилик маҳсулотларини ишлаб чиқаришни жадаллаштиришни режалаштирганмиз.

Бозор муносабатининг тараққий этиши, давлат мулкини хусусийлаштириш натижасида нодавлат сектори тезлик билан ўсиб бормоқда. Кейинги уч йил ичида 33 та корхона ҳиссадорлар қўлига ўтди. 500 та кичик, хусусий корхоналар ташкил этилди. 51 корхона хусусийлаштирилган бўлса, 112 корхона номонополистик корхонага айлантирилди.

Т. Анорбоев билан суҳбатимиз узоқ чўзилди. Шаҳарда троллейбус қатновини йўлга қўйиш, Тошкент - Ангрен темир йўлини электрлаштириш режалаштирилаётгани ҳам таҳсинга сазовордир. Сир эмаски, саноат ривожланган жойда экологик бузилиш хавфи бўлади. Озгина эътиборсизлик ҳам, тузатиб бўлмас хатони келтириб чиқариши мумкин. Ана шундай хатонинг олдини олиш учун «ЎртаОсиёкўмир» ташкилоти раҳбарлари испаниялик ишбилармонлар билан ҳамкорликда қазилмадан чиқаётган фойдали хом-ашёларни қайта ишловчи қўшма корхона тузишга келишдилар. Агар барча режалар ўз вақтида бажарилиб, кўзланган мақсадларга эришилса, 2000 йилга бориб, Ангренда кўмир қазиб чиқариш йилига 10-11 миллион тоннага етади. 2005 йилда эса, бу кўрсаткич 13 миллион тоннага чиқиши мўлжалланмоқда.

Ангренликлар нафақат меҳнат, балки, ёшларнинг ўқув-тарбияси, аҳолини соғломлаштириш ишларига ва меҳнаткашларнинг маданий-маиший дам олиш шароитларини яхшилашга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар.

Юқоридагилардан кўриниб турибдики, Ангрен ва ангренликларнинг ниятлари катта, парвозлари юксак. Улар истиқлолнинг олтин уфқлари сари дадил одимламоқдалар...

Бизнинг мусоҳаба

«ТУРКИСТОН» — «ТУРКИСТОН»ДА

Ангрен шаҳрида «Туркистон» номли хусусий фирма борлиги ва унинг ҳавас қилса арзигулик ишларини эшитиб, очиғи хурсанд бўлдик. Ҳар ҳолда «адаш»имиз. Қолаверса, ҳокимиятда ҳам, банкда ҳам у ҳақда илиқ гаплар эшитдик. Кўнглимизда фирма фаолияти билан танишиш истаги туғилди. «Туркистон»нинг манзилгоҳини аниқлаб, йўлга тушдик. Фирма директори Акром Тошевни мармар цехида, ишчилар даврасидан топиб, у кишига бир неча саволлар билан мурожаат этдик.

— Мана шу турган жойимиз Автомобилларга техник хизмат кўрсатиш станцияси деб аталади. Мен бу ерга ўн бир йил муқаддам директор қилиб тайинланган эдим. 1989 йилда ижара пудрати асосида ишлашга ўтдик. 1993 йилдан эса жамоа мулкига айлантирдик.

1994 йилдан бошлаб эса бу корхонани хусусийлаштиришимизга тўғри келди. Чунки, фақатгина автомобилларга хизмат кўрсатиш билан катта жамоанинг эҳтиёжини қоплаб бўлмай қолди. Биргина ер солиғи, мулк солиғининг ўзи 32.500 сўмни ташкил этади. Бундан ташқари электр бор, сув бор. Агар «изланмасак», ишламасак синамиз. Шу тариқа фирмамизда мармар цехи ташкил этишга киришдик. Бу учун 8 миллион сўм қарз (кередит) олишимизга тўғри келди. Шукурки, мармар цехи очиб адашмаган эканмиз. Кўз тегмасин, ишимиз ёмон эмас. Худо хоҳласа яқин орада қарздан ҳам қутуламиз. Кейин топганимиз ўзимизники.

«Жамиятимизда янги мулкдорларнинг, тадбиркорларнинг акциялар хусусий ва кичик корхоналар эгаларининг мавқеи ҳозирча анча заиф. Холбуки, улар назаримда жамиятнинг сиёсий ва иқтисодий ҳаётида ўз манфаатларини шакллантириш ва ҳимоя қилишда фаол иштирок этишлари керак», **деган эди Президентимиз Олий Мажлиснинг VI сессиясида сўзлаган нутқида. Бу ҳар бир ишбилармоннинг кўнглидаги гап.**

— Мармар цехингизни қуввати қандай?

— Ёмон эмас. Бир кунда 50 дан 70 квадрат метргача мармарга ишлов бераяпмиз.

— Харидорлар масаласида қийналмаяпсизми?

— Бу масалада умуман қийинчилик сезганимиз йўқ. Агар биз маҳсулот етказиб бериб турсак, олувчидан кўпи йўқ.

— Акром ака, баъзи тадбиркорларимиз тўсиқлар кўплигидан, ана шундай тўсиқлар иш фаолиятига ҳалал бераётганидан нолиб қолишади. Сиз ҳам шундай ҳолга дуч келганмисиз?

— Бу саволингизга ҳам йўқ, деб жавоб бераман. Чунки, ҳалигача на бирор раҳбар, на банк, на солиқ идорасида сунъий тўсиққа дуч келганимни эслаёлмайман. Балки, тўғри ишлаганимиз учун ҳам ҳеч ким тўсқинлик қилмаётгандир. Хуллас, нолийдиган жойим йўқ.

— Айни пайтда фирмангизда неча киши ишлайди?

— Элликка яқин.

— Агар сир бўлмаса уларнинг ўртача маоши қанча?

— Умумий ўртача ойлик маош 2700-2800 сўмни ташкил этса, мармар цехида ишловчилар ойига ўртача 3900-4000 сўм олишади. Бу ойдан бошлаб мармарчиларимиз 5000-5500 сўм маош олишлари мумкин.

— Фирмангизда ишловчиларнинг неча фоизини ёшлар ташкил этади?

— 70-75 фоизига тўғри келса керак. Ўзим ёшларни яхши кўраман. Чунки, ёшлар бор жойда янгиликка интилиш бўлади, янгиликка интилиш бор жойда эса, албатта, ривожланиш бўлиши аниқ.

Кончилар ҳаётидан

ЎТТИЗ ЙИЛКИ...

Она Ўзбекистонимизни ер юзини жаннати дейишади. Бу бежиз эмас. Чунки, жаҳонда бирор мамлакат йўқки, диёримиздек серқуёш, ер усти-ю, ер ости бойликларига эга бўлсин. Зеро, бизга ато этилган бойликлар ҳам халқимизнинг заҳматкашлиги-ю, тошда ҳам гул ўстира оладиган зукко қобилияти учун берилган олий мукофотлардан биридир.

Юртбошимиз ўз нутқларидан бирида Ўзбекистон олтин қазиб чиқариш бўйича собиқ Иттифоқ республикалари орасида учинчи ўринни эгалласа, жаҳонда еттинчи ўринда туришини фахр билан таъкидлаган эдилар. Бизнинг ушбу битигимиз ҳам айнан олтин — аниқроғи, Ангрен олтин қазиб чиқариш корхонаси ва унинг тасарруфидаги хом-ашё саралаш фабрикаси ҳамда Қизилолма ва Кўчбулоқ конлари хусусидадир...

Геологлар томонидан Кўчбулоқ конида 1961 йилларда чуқур илмий, таҳлилий ишлар, изчил тажрибалар олиб борилган бўлса, 1966 йилдан бошлаб бу корхона «Ўзбеколтин» бирлашмаси тасаррруфидаги ишлаб чиқариш участкаси сифатида давлатга хомашё етказиб бера бошлади. Қисқа вақт ичида пойтахтдаги «Ўрта Осиё рангли металлар ишлаб чиқариш» лойиҳалаш институти мутахассислари томонидан қидирув-эксплуатация корхонасининг биринчи навбатини лойиҳалаш ишлари ниҳоясига етказилди. Кўп ўтмай Кўчбулоқнинг тоғ бағрида «Ўзбеккон-қурилиш» тресті қурувчилари кон иншоотларини қура бошладилар. Албатта, баҳорнинг бўронли, ёзнинг жазирама, қишнинг қаҳратон кунларида қурилишни жадаллаштиришнинг ўзи бўлмасди. Қолаверса, у пайтларда қурилишда жавлон ураётган ишчилар учун ҳеч қандай маданий-маиший шароитининг ўзи йўқ эди. Улар турар жой бўлмаганлиги сабабли маҳаллий халқнинг уйларида ижарада яшаб ишлашарди. Шунга қарамасдан ишда бирор дақиқа сустлашиш сезилмасди.

Қурувчиларнинг фидокорона меҳнатлари натижаси ўлароқ, коннинг биринчи навбати қурилиши 1968 йилнинг кузида якунланди. Шундан кейингина зарур маданий-маиший бинолар қад кўтара бошлади. Бу орада хом ошё саралаш фабрикаси, шу билан биргаликда, коннинг иккинчи набати қурилиши ишлари ҳам жадаллик билан давом эттирилди. 1973 йилга келиб эса хом ашё саралаш фабрикаси ҳам тўлиқ қувват билан ишга тушди. Ўшанда унга биринчи директор қилиб А. А. Мачикин тайинланганди.

Кончилар ҳам ўзларининг 30 йиллик тарихларини фахр билан сарҳисоб қилмоқдалар. Ўз касбларининг фидойилари, тажрибали кон мутахассисларининг ўша йилларда амалга оширган хайрли ишларини уларнинг шогирдлари давом эттирмоқдалар. Унда кўп йиллардан буён меҳнат қилиб келаётган ишчи-мутахассислар учун кон фаолияти, унинг тарихи, худди кафтдагидек аён. Кон ишга тушган биринчи кундан буён шу ерда ишлаб келаётган электровоз машиначиси Насридин Қулматов бизга шундай ҳикоя қилади.

— Конга куч-ғайратим билагимдан тошиб турган бир пайтда ишга келгандим. Қарилармиз айтишади-ку, «дарахт бир жойда кўкаради» деб. Мен ҳам кам бўлганим йўқ. Топиш-тутишимдан ҳам, жамоадаги обрўйимдан ҳам нолийдиган жойим йўқ. Ўнлаб шогирдларим бор. Инсонга бундан ортиқ нарсанинг кераги бўлмаса керак деб ўйлайман.

Ҳақ гап. Инсон учун ўзи яшаб ўтган ҳаётидан мамнунликдан ортиқ мукофотнинг ўзи бўлмаса керак. Конда Насриддин аканинг фидойи тенгдош ҳамкасблари ва уларнинг шогирдлари жуда кўп. Меҳнат фахрийлари чилангар Борис Нафиков, йўналтирувчи Абдураззоқ Одилов, катта йўналтирувчи Исаак Вайеберг, мустаҳкамловчи Юрий Дормон, пайвандчи Йўлдош Исмоилов сингари ўнлаб заҳматкашлар бугун ҳам ёшларга бош-қош бўлиб мураббийлик қилишмоқда.

Қизилолма участкаси ҳам 1973 йилда олтин саралаш фабрикаси билан тенг ишга туширилган. Мазкур участка тоғ ишларини бажариш учун энг замонавий технология, юқори иш унумли машиналар ва механизмлар билан жиҳозланган. Айни пайтда участкага кон соҳасида тажрибали мутахассис, меҳнат фахрийси Сайфулла Худойберганов раҳбарлик қилмоқда. Участкада меҳнат интизоми қатъий, геологдан тортиб, ер очувчига қадар ўз ишига катта масъулият билан ёндошади. Бундай ижобий муҳит эса, меҳнат унумдорлигига, ишлаб чиқариш режаларини муттасил бажарилишига имконият яратаётир.

1995 йилда фабриканинг иккинчи навбати ишга туширилиб, ишлаб чиқариш ҳажми ҳам ортди.

Фабрикада ҳам мураббий-фахрийлар сони талайгина. Ҳ. Охунова, У. Тожибоева, Е. Банакер каби кўплаб тажрибали ишчи-хизматчиларнинг ташаббуслари билан фабрикада шогирд-мураббийлик ҳаракати кенг қулоч ёйган. Чунки, бугун ҳар иккала коннинг ҳам, фабриканинг ҳам асосини ёшлар ташкил этади.

Қимматли хом-ашё-олтин зарралари мавжуд бўлган рудани қазиб олиш осон иш эмас. Нина билан қудуқ қазишдан-да, мураккаброқ. Бу масъулиятли ёш мутахассис Каримқул Ҳамроев, етакчилик қилаётган «Кўчбулоқ», фахрий кончи Сайфулла Худойберганов бошлиқ учаскаларнинг аъзолари, Анорбой Мирзаев бошчилигидаги фабрика жамоаси, шунингдек, бутун ҳаракатнинг бошида турган корхона раҳбарлари (директор вазифасини бажарувчи Ю. Кан) юрак-юракдан ҳис қиладилар. Зеро, уларнинг меҳнатлари ҳам буюк эртаси, порлоқ келажаги учун курашаётган мамлакатимиз учун муносиб тухфадир.

Иқтисод ва ёшлар

КУЧ БИРЛИКДА

Суҳбатдошимиз ҳақида қисқача маълумот:

Шарофиддин Қорабоев 1963 йилда туғилган. Муҳандис-қурувчи ва ҳуқуқшунос олий маълумотларига эга. Хусусий фирма директори сифатида фаолият кўрсатган. Айни пайтда Ангрен шаҳар «Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси» раиси.

— Шарофиддин, суҳбатимизни янги ташкил этилган палата ва унинг мақсад-моҳияти ҳақидаги савол билан бошласак дегандим...

—Жуда яхши. Хабарингиз бор, шу йилнинг 12 мартида Президентимиз «Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасини тузиш тўғрисида»ги Фармонига имзо чекди. Ана шу Фармоннинг акс-садоси ўлароқ, биз—ангренлик тадбиркорлар ҳам 1996 йилнинг 5 апрелида шаҳарда «товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси»нинг таъсис конференциясини ўтказдик ва фаолиятимизни бошлаб юбордик.

Энди унинг мақсад ва моҳиятига келсак, бош мақсадимиз—тадбиркорларнинг бошини қовуштириш, келишган ҳолда ишлашни йўлга қўйиш. Айтишади-ку, «ёлғиз отнинг чанги чиқмас...» деб. Қолаверса, ҳамма тадбиркор ўз билганича аравасини тортавергани билан ривожланиш бўлмайди. Ҳар қандай соҳада ҳам маслаҳатлашиб, келишиб ишлаш зарар келтирмайди. Иккинчидан, шу пайтгача тадбиркорларимизни ҳимоя қиладиган бирорта ташкилот йўқ эди. Палата ана шу вазифани ҳам ўз зиммасига олади.

— Ҳимоя қилиш... кимдан ва қай томонлама?

—Ҳар томонлама. Ҳуқуқий, иқтисодий жиҳатлардан тадбиркорларни давлат ташкилотлари олдида ҳимоя қиламиз. Ўзи палата тузишдан асосий мақсадлардан бири ҳам шу бўлган.

Бундан ташқари, тадбиркорларга ҳуқуқий, аудит ёрдам бериш, консалтинг хизмат кўрсатиш ҳам бизнинг вазифамизга киради. Қолаверса, бозорбоп молларни умумлашган ҳолда четдан олиб келиш, уни жойларга тақсимлаш масалаларидан ҳам хизмат кўрсатамиз. Шунингдек, бизнес-режалар, ҳисоб-китоб режалари тузишда ҳам тадбиркорларга яқиндан ёрдам кўрсатамиз.

— Палата тадбиркор ва ишбилармонларга моддий ёрдам ҳам кўрсатадими?

— Ҳозирча бунга имкониятимиз йўқ. Лекин режада бор.

— «Бизнес-фонд Тадбиркорлар уюшмаси» каби кўплаб ташкилотлар билан палатани ўртасида қандай фарқ бор?

—Фарқи шундаки палатага барча хусусий корхоналар, ҳиссадорлик жамиятлари аъзо бўладилар ва аъзолик бадали тўлайдилар. Бадал олганимиздан кейин эса, биз ўз-ўзидан уларнинг манфаатларини ҳимоя қилишга, ёрдам беришга мажбурмиз.

Қолаверса, жаҳоннинг барча ривожланган мамлакатларида ўзларининг ана шундай палаталари мавжуд. Уларнинг баъзилари 200 йиллик иш фаолиятига эга. Ишбилармон ва давлат ўртасидаги ҳар қандай келишмовчилик палаталардаги махсус комиссиялар кўмагида ўз ечимини топади. Яна барча давлатлардаги палаталарнинг ўзларинида эксперт—комиссиялари фаолият кўрсатади. Яқинда бизда ҳам ана шундай комиссия тузиляпти. Агар ана шу эксперт комиссиямиз иш бошласа, халқимиз яна бир муаммодан холос бўларди.

Шарофиддин билан суҳбатимиз ҳам анчага чўзилди. Унинг гапларидан билдикки, шаҳардаги тадбиркорларнинг 80 фоизини ёшлар ташкил этаркан. Биз бу ишбилармон ва тиниб-тинчимас йигитга орзу-ниятлари ҳамроҳ бўлишини истаб хайрлашдик.

Банк ва ислоҳот

МИЖОЗ БОЙ БЎЛМАС ЭКАН...

Бозор иқтисодиётига ўтар эканмиз, истаймизми, йўқми, ривожланишимиз кўп тарафлама иқтисодчилар, жумладан банк ва банк ходимларига бориб тақалади. Банклар ва банкирлар ўз ишларига қанчалик ҳалол ва виждонан ёндошсалар, тараққиёт шунчалик тезлашади. Аксинча бўладиган бўлса, тараққиётимиз ҳам сустлашади. Кўнглимиздан шу фикрлар кечгач, Ўзбекистон саноат қурилиш банки Ангрен шаҳар бўлимига кириб, банк бошқарувчиси Раъно Шокировани суҳбатга тортдик. Ангрен кўпмиллатли шаҳар, шу боис банкда давлат тилига эътибор масаласи қайдаражадалиги билан қизиқдик.

— Ўзингизга маълум, мустақиллигимизга қадар банк ишлари тўлиқ рус тилида олиб бориларди. Давлат тилига ўтгач ишимизда анча қийинчиликлар бўлди. Буни яширадиган жойи йўқ. Биз биринчи навбатда таржимон штатини ташкил этиб, ҳар иккала тилни чуқур биладиган мутахассисни ишга олдик. Чунки жамоамизнинг 50 фоиздан ортиқроғини бошқа миллат вакиллари ташкил этади. Таржимонимиз ҳафтасига икки марта ўзбек тилидан дарс берди. Хуллас, ҳаракатларимиз зое кетмади. Бугунга келиб барча ходимларимиз тўлиғича давлат тилида иш юритиш имкониятига эга.

— Ўтиш даври банк ва банкирлар зиммасига ўта масъулиятли, ҳамда шарафли вазифани қўйган, яъни ишлаб чиқариш корхоналари синмаслиги, аксинча, ривожланиши ҳам кўп томонлама банкларга боғлиқ. Шундай эмасми?

— Фикрингизга қўшиламан. Биз бугун ўзимиз пул бераётган корхоналарнинг кўпчилигидан айтарли фойда олаётганимиз йўқ. Аксинча, уларга ёрдам беришга, уларнинг иқтисодий аҳволларини яхшилашга, ҳаракат қилаяпмиз. Мана яқинда «Ўзбекрезинатехника» ишлаб чиқариш бирлашмасига 29 миллион сўм қарз (кредит) бердик. Энг асосийси, бизнинг банк оладиган фоиз аввалларига ўхшаш 150-200 эмас, бирлашма оғир иқтисодий аҳволга тушиб қолганини ҳисобга олиб, банк оладиган фойдани бир йилга 4 фоиз қилиб белгиладик. Яна бундай ўнлаб мисоллар келтиришим мумкин. Кўриб турибсизки, биз аввал ўзимиз бойишимизни эмас, мижозларимизни бойитишни ўйлаб ишлаётирмиз. Чунки, мижоз бой бўлмас экан, банк ҳеч қачон бой бўла олмайди.

— Агар сир бўлмаса, «нақд пул етишмаслиги», деган жумлани изоҳлаб берсангиз?

— Нақд пул етишмаслик муаммоси бизда ҳам мавжуд.

Аксинча, ўзларини ишбилармон, тадбиркор санаб юрган бир ҳовуч кимсаларнинг айби бу. Хабарингиз бор, кўпгина савдо нуқталари хусусийлаштирилди. Ана шу хусусий савдо шахобчаларининг баъзиларида тушган нақд пулни ўз вақтида ёки умуман банкка топширмаслик ҳолларига дуч келаяпмиз. Улар фойдаларини яшириш, солиқдан қутулиб қолиш мақсадида ҳам нақд пулни айлантиришни маъқул кўрадилар. Бу эса мавжуд қонунчилигимизда жиноят, деб кўрсатилган. Биз бундай нохуш ҳолатларга чек қўйиш юзасидан ҳам қатъий чоралар кўраяпмиз. Айтиш мумкинки, қачонки ишбилармон, тадбиркорларимиз ҳам ўз ишларига виждонан ёндошадиган бўлсалар, нақд пул тақчиллиги ҳам ўз-ўзидан барҳам топади.

Дарҳақиқат, Раъно опанинг гапида жон бор. Кўпчилик ишбилармонларимиз, нафақат ангренликлар, нақд пул билан муомала қилишни яхши кўрадилар. Республикамиз ҳудудида барча хусусий дўконларга касса аппаратлари ўрнатиш хусусида ибратли ишлар амалга оширилди. Энди мутасадди ташкилотлар томонидан, ана шу жараён яна-да, қаттиқроқ назорат қилинса, кўзбўямачилик билан шуғулланаётган «ишбилармон»ларга нисбатан кескинроқ чоралар кўрилса, фойдадан холи бўлмасди...

Ангренлик ёшлар ҳаёти ва меҳнати ҳақидаги саҳифани «Туркистон» газетаси мухбири Ислом Ҳамроев тайёрлади.

Суратлар муаллифи: Даврон АҲМАД.

«Камолот» ва ёшлар

АСОСИЙ ИШ ОЛДИНДА

Каттақўрғон шаҳрининг тарихи минг йилларга бориб тақалади. Номидан ҳам маълумки, Беруний бобомизнинг «Қонуни Масъудий» номли асарида айтилганидек Суғд давлатига қарашли катта қўрғон бўлган. Бугунги кунга келиб саноат жиҳатдан ривож топаётган йирик шаҳар. Биз шу ажойиб шаҳар, унинг ишчи ёшлари ва Республика ёшлари «Камолот» жамғармасининг Каттақўрғон бўлими фаолияти ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз.

Аввало ёшлар борасида тўхталсак, Каттақўрғонда 27 минг 673 нафар ёшлар истиқомат қилади. Биз ишбилармон, тадбиркор йигит-қизларни бирлаштириб, республикамиз иқтисодиётига муносиб ҳисса қўшишни ният қилганмиз. Истеъдодли ёшларни касбга, ҳунарга йўллаймиз. Спорт билан шуғулланишларига, дам олишларига кўмаклашамиз. Жамғарма қошида очилаётган кичик корхоналарга жалб этамиз. Макарон ишлаб чиқариш цехини очяпмиз. Ускуналар келтирдик. Тикувчилик бўйича эса «Моҳир қўллар» кичик корхонаси ташкил этиб, мосламаларни ўрнатиб, ҳатто тикувчи гуруҳи тузиб, ишга ҳам туширибдик. Тикилган маҳсулотларга харидорлар ҳам топиб қўйдик. Масалан, туман соғлиқни сақлаш ва халқ таълими бўлимлари чойшабга, устки енгил кийимларга мижоз бўлди.

Шунингдек, 8 нафар киши ганчкорлик, 10 киши рассомлик билан аҳоли буюртмасига кўра хизмат қилади. Маблағ эса бизнинг ҳисобимизга тушади. 5 гектар ер олдик. Экин-тикин қиляпмиз.

Шаҳардаги ишсиз юрганларни меҳнатга жалб қилиш билан бирга, ёрдам бериш мақсадида улар ўртасида сўров ўтказамиз. Корхонада 40 фоизга яқин ёшлар ишлайди. Дастлабки суҳбатдошларим Хасан ва Ҳусан Хушвақтовлар. Улар Тошкент Давлат технология институтини тамомлаб, шу ерга ишга киришган. Эгизаклар саволларга жавоб беришди.

— Биз муҳандис-технолог бўлиб ишлаймиз. Ишимизни, ўзимиз ёниб ишлашимиз лозимлигини айтишди. Корхона ичкарисидаги соя-салқин маскан ичра ўрнатилган ўриндиқларда тушлик вақтда шахмот ўйнаётганларни, китоб ўқиётганларни, газета варақлаётганларни ёки ниманидир ҳикоя қилаётганларни учратиш мумкин. Улар «Каттақўрғон ёғ-мой» корхонасининг 60 йиллик тўйини шу йили нишонлашмоқчи.

«Каттақўрғон пахта тозалаш» корхонаси ҳиссадорлик жамияти ишчилари биз борганда Туркистонга Хўжа Аҳмад Яссавий жанобларининг ҳоки пойларини зиёрат этишни ният қилиб отланиб турган эканлар. Корхона раҳбари Назарбек Орзиев, сафардан қайтгач каттақўрғонлик ёшларга қўлдан келгунча ёрдам беражагини таъкидлаб, бир зумгагина автобусни тўхтатди. Ишчи Эгамберди Жўраев шуларни гапириб берди:

— Корхонада тушлик бепул. Барча шарт-шароитлар етарли. Болаларим учун корхона боғчаси мавжуд. Ишга қатнашга машина ажратилган...

Автобус ишора чалди. Суҳбатимиз бўлинди. Майли, сафарлари бехатар бўлсин. Яссавий руҳи-поклари қўллаб уларнинг иши юришсин, юртимиз обод бўлаверсин.

Яъни уларни кўпроқ қайси соҳалар қизиқтиради?

Мактаблардаги энг истеъдодли ўқувчиларни бирлаштириб, улар ўртасида рақобатни кучайтириш ниятимиз бор. Шунда зўрдан яна зўр чиқади. Албатта, бу соғлом рақобат. Кейин мактаб ёшларини касбга йўналтиришни ҳам режалаштирганмиз.

Юқорида таъкидладики, Каттақўрғон саноатлашган шаҳар. Бу ердаги ишчилар ҳаёти кўпчиликни қизиқтирса ажабмас. Шунинг учун иккита корхонадан ёш мутахассисларни чорлаб суҳбатлашдик. Ҳа, Мирзо Улуғбек номли «Каттақўрғон ёғ-мой» ҳиссадорлик жамиятида бизнинг бир жамоатчилик марказимиз ўрнашган. Ёшларга корхона раҳбари Искандар Ишбеков имкон борича кўмаклашиб, марказимизга моддий ёрдам кўрсатмоқда. Корхонада соғлом муҳит вужудга келтирилган. Келажакка ишониб, яхши ният қилиб яшаяпмиз ва бошқаларга ҳам кейинги ҳаётга умидли бўлишини тилаймиз, — дейишди Ҳасан ва Ҳусан.

Қрим-татар миллатига мансуб Норим Мамбетшайхов суҳбатимизга қўшилиб бўш вақтларида нима билан машғул бўлиши борасида гапириб берди:

— 3 нафар фарзандим бор. Бир нарсага қатъий ишонаман, агар тинчлик доимо барқарор бўлса, қийинчиликлар ўтиб кетади. Қийин деб қараб турган билан, биров четдан келиб ҳаётимизни осон қилмайди, — дейди Норимжон.

Бизнинг мулоқотимиз қизиганидан хабар топган Зиёдулла Дўғонов, Нигина Сафарова каби ишчи ёшлар ҳам бугунги қийинчиликлар ўткинчи эканлигидан нолимаймиз.

Шокир СУЛТОНОВ,
«Камолот» жамғармаси
Каттақўрғон шаҳар бўлими раиси.

Мустақил Ўзбекистон ёшлари ва жаҳон

ҲАМКОРЛИКДА БОРДУР САОДАТ

Ватанимиз ўз мустақиллигига эришгач, дунёнинг кўпгина мамлакатлари билан иқтисодий, маданий-маърифий алоқалар кенг йўлга қўйила бошланди. Бу борада Ўзбекистон Республикаси Халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий ассоциациясининг ҳам салмоқли ҳиссаси бор. Шуни айтиб ўтиш жоизки, уюшма 1992 йилда Президентимиз фармонига кўра ташкил этилиб, унинг бош мақсади Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллиги тўғрисида Декларацияга асосланган ҳолда хорижий мамлакатлар билан кенг алоқаларни йўлга қўйиш, жамоатчилик фаолиятини бир-бирига мужассамлаштириш, халқ дипломатиясини рағбатлантиришдан иборатдир. Уюшма раисининг ўринбосари Насиба ИБРОҲИМОВА билан суҳбатимиз ҳам айнан шу мавзуда бўлди:

— Мустақил ва озод Ўзбекистонимизнинг қўлга киритган ютуқлари, элимиздаги маънавий ҳаётимиз кўзгуси ҳисобланмиш миллий қадриятларимиз, урф-одатлар, анъаналарни жаҳон аҳлига тарғиб этиш уюшмамизнинг ўз олдига қўйган асосий вазифаларидан биридир, — деди Н. Иброҳимова, — Ғазал мулкининг султони, бобомиз Алишер Навоийнинг «Ҳамкорликда бордур саодат» деган ҳикматомуз сўзларини бир эсланг-а. Уюшмамиз таркибида хорижий давлатлар билан алоқаларни янада такомиллаштириш мақсадида нафақат халқ диполоматияси муносабатлари, балки турли соҳаларга оид, касбий қизиқишлар бўйича алоқаларни ривожлантириш эҳтиёжини сеза бошладик. Шунинг учун ҳам касбий алоқалар секцияси, тиббиёт секцияси ўз фаолиятини бошлаб юборди. Уюшма қошида энг самарали иш юритаётган секциялардан бири файласуф олим, профессор Ойдин Аббосова раҳбарлик қилаётган хотин-қизлар секциясидир. Бу уюшмада тузилган дастлабки секциялардан бўлиб, ёш аёлларимизнинг хорижий хотин-қизлар бюилан дўстона алоқа ўрнатишда муҳим аҳамият касб этади. Ишларимиз шу қадар фаоллашиб кетдики, энди бевосита ёшлар ўртасида алоқаларни мустахкамлаш масаласи вужудга келиб қолди. Натижада Халқаро ёшлик секцияси тузилди. Унга Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент давлат техника университетининг ректори, академик Тўлқин Миркомилов раҳбарлик қилади. Умуман олганда, хотин-қизлар, халқаро ёшлик секциялари бизнинг йўналишдаги энг устивор секциялардан бўлгани учун ҳам уларнинг раислари уюшма раёсатининг аъзосидирлар.

Бундан ташқари Тошкент Давлат техника университетида халқаро бизнес билан шуғулланадиган куллиёт бор. У Ўзбекистон ва Малайзия давлатлари билан ҳамкорликда тузилган бўлиб, унга талабалар аниқ фанлар бўйича ихтисослашган олий ўқув юртларининг 2-курсини битирганларидан сўнг, тест синови орқали қабул қилинади. Уни ташкил этишда Малайзиянинг Республикамиздаги элчихонаси ва Малайзия давлатининг биринчи фавқулодда ва мухтор элчиси Муҳаммад Бин Кушайрий жанобларининг хизматлари катта. Мазкур Узбек-Малайзия бизнес бошқаруви факултетига професcор Рустам Қосимов раҳбарлик қилади.

— Талабаларнинг хорижда билим олишлари юзасидан уюшмада нималарга эришилди?

— Уюшма раисининг ўринбосари Шаҳло Маҳмудованинг саъйи-ҳаракатлари билан дунёнинг Япония, Германия, Англия каби юксак тараққий этган давлатларга ўзбекистонлик ёшларнинг тил ўрганишлари мақсадида сафарлар уюштирилди. Бу ишларнинг барчаси юқорида номи зикр этилган давлатларнинг юртимиздаги элчилари билан яқин алоқалари натижасидир. Хорижга юбораётган гуруҳлар орасида санъатимизнинг кўзга кўринган ёш истеъдод соҳибларига катта аҳамият берилади. Узбекистонда хизмат кўрсатган «Ялла» ансамблининг раққосаси Розия Абдулхаирова, Юнус Ражабий номидаги мақомчилар дастасининг хушовоз хонандаси Гулбаҳор Эрқулова каби умидли ёшларимиз япон ва ҳинд халқига ўзбек санъатини намойиш қилиб келдилар.

Узингиз яхши биласиз, Узбекистонда у ёки бу хорижий тилга ихтисослашган мактаблар талайгина. Ҳинд тилига ихтисослашган Лаъл Баҳодир Шастри номидаги 24-мактабнинг бир гуруҳ ўқувчилари Ҳиндистон сафарида бўлиб, ҳинд тилининг бойликларини янада мукаммал эгаллаш билан биргаликда бу халқнинг бизга қадимдан яқин ва ўхшаш жиҳатлари, яъни урф-олдатлари, анъаналари, турмуш тарзини ўрганиб қайтдилар.

Ватанимизга ташриф буюрган Бутун Ҳиндистон миллий Алоқалар Кенгашининг бош директори Мира Шанкар хоним бу мактаб талабалари билан ўтказилган учрашувда болаларнинг ҳинд тилига бўлган қизиқишлари, билим даражаларига юқори баҳо берди ҳамда кейинчалик талабалар алмашишини мунтазам жараёнга айлантириш таклифини киритди.

Келинг, узоққа бормайлик, куни кеча қадимий кунчиқар мамлакат — Японияга бир гуруҳ талабалар сафарга чиқишди. Мактаб ўқувчиларидан иборат бошқа гуруҳ ёшлари эса Англияга тил ўрганишни такомиллаштириш амалиётига жўнаб кетдилар.

Бу ишларнинг барчаси хорижий мамлакатларнинг республикамиздаги элчихоналари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва унинг ўқув юртлари ҳамкорлигида амалга оширилмоқда.

Ёшларнинг қизиқиши бўйича чет давлатлар ёшлар билан мулоқот қилиш (у ёки бу соҳани эгаллашга — хоҳ адабиёт, санъат ёки ишбилармонлик соҳаси бўладими) ҳам кўзда, тутилган. Режалаштирилган тадбирларимизнинг барчаси Республика ёшлари «Камолот» жамғармасининг етакчи фаоллари, ташаббускор ёшларининг бевосита иштироки билан ўтказилади. Мана шу эзгу ишларимизни фақатгина истиқлол шарофати билангина рўёбга чиқариш имкониятига эга бўлди. Бир эсланг, собиқ иттифоқ даврида биз шундай имкониятлар ҳақида фақат хаёл қилар эдик, холос. Очиқ тан олиш керак, ўша пайтларда тўғриси жаҳон аҳли Узбекистон деган юрт борлигини, ўзбеклар деган миллат борлигини умуман билмас эди. Фақат Мустақиллик туфайлигина занжирлаб, қулфлаб ташланган дарвозаларимиз очилиб кетди.

Мен фахр билан айтаманки, яқиндагина узоқ Испаниянинг Логроньо шаҳрида Халқаро мезробли мусиқанинг 30-фестивали муваффақиятли ўтказилди. Уни очиш шарафига эса бизнинг юртдошларимиз, Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясининг кафедра мудири, доцент Феруза Абдураҳимова бошчилигидаги «Суғдиёна» ўзбек халқ чолғу асбоблари камер оркестри муяссар бўлди. Нима учун улар айнан бизнинг мусиқачиларимизни танлашди, биласизми? Оркестримизнинг концерт дастури ёзилган аудио, видео кассеталар Испанияга юборилган эди. Испан мутахассислари уни эшитиб кўриб жуда ёқтириб қолишди. Шу тарзда фестивални очиш ҳуқуқи ўзбек мусиқачиларига берилди, қарангки улар олий мукофотга сазовор бўлдилар. Европалик мусиқашунос олимларнинг «Бутун дунё халқларининг чолғу асбоблари Узбекистондан тарқаган экан» деган эътирофлари созандаларимиз учун қанчалар қанот ва илҳом бахш этганини бир кўрсангиз эди.

— Фестивалда иштирок этган ўзбекистонлик вакилларнинг таркиби ҳақида ҳам таништириб ўтсангиз.

— Оркестр таркибида Тошкент Давлат консерваториясининг иқтидорли талабалари, битирувчилари, Алишер Навоий номидаги ўзбек давлат опера ва балет театрининг яккахони, республикада хизмат кўрсатган артист Абдухалил Абдуқодиров, шунингдек, «Узбек Наво» гастрол-концерт бирлашмасининг хонандаси Марьям Сатторовалар иштирок этишди. «Таnовор» ансамблининг раққосаси Дилором Мирзаева жозибадор миллий рақсларимизни ижро этди.

— Уюшманинг республикамиздаги олий ўқув юртлари билан ҳамкорлиги ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз.

— Узбекистондаги деярли ҳамма олий ўқув юртлари билан доимий мулоқотдамиз. Буни Жаҳон Иқтисоди ва Халқаро Дипломатия Университети мисолида кўрадиган бўлсак, унинг ўқитувчи ва талабалари билан талайгина хайрли тадбирлар ўтказганмиз. Хорижий меҳмонларнинг қабулларини бирга ўтказамиз, келажак режаларини ҳамжиҳатликда тузамиз.

Япониянинг Узбекистондаги биринчи элчиси Укэру Магосаки жанобларининг рафиқаси Норико Магосаки юртимизда бўлган даври мобайнида япон ва ўзбек тилларининг қиёсий характеристикасига бағишланган илмий изланишлар қилди. Биз университет билан ҳамкорликда ана шу илмий изланишлар тақдимномасини ўтказдик. Уюшмамиз раисининг ўринбосари Ш. Маҳмудова тақдимномада сўзга чиқар экан, Норико хонимнинг Узбекистондаги фаолияти ниҳоятда самарали бўлгани, у кишининг турмуш ўртоғи, элчи жаноблари икки халқ ўртасидаги ҳамжиҳатлик муносабатларининг яқинлашишига ёрдам берганини алоҳида таъкидлади. Натижада икки халқ ёшлари бизнинг тилимиздаги, ахлоқимиздаги, урфодатимиздаги ўхшашликлар узоқ тарихга бориб тақалган, кейинчалик уларни янада ривожлантириб, мустаҳкамлаш даркорлигини англашди.

— Мустақил Ўзбекистон ёшларига қандай тилакларингиз бор?

— Мен энг аввало ёшларимизнинг ўз олдига «Мустақиллик менга нима берди?», — деб эмас, «Мен Мустақилликка нима бердим? Қандай хизматим, билим, тажрибам билан уни мустаҳкамлайман» қабилидаги саволни қўйиб, унга жавоб ахтаришларини истар эдим. Ҳали бугундан ҳам ойдин, нурафшон йўллар ёшларни кутяпти. Байрам ўз-ўзидан бўлмайди. Байрам қилиш учун унга ярашгулик, арзигулик меҳнат қилиш керак. Истардимки, ёшлар оталарига елкадош бўлишса, уларнинг машаққатини енгил қилишса. Ҳар кунимизда янги кашфиётлар яратиляпти. Қисқа вақт ичида ёшларимизнинг билим доираси, тафаккури шунчалик ижобий тарафга ўзгарганки, ҳайрон қоласан, киши.

Йигит-қизларимизнинг кўпроқ илм олишларини, чет тилларини мукаммал ўрганиб жонажон Узбекистонимизнинг жаҳон узра довруғи ёйилишига ўз ҳиссаларини қўшишларини истар эдим. Зеро, келажак ҳам юрт бойликларини яратаётган олов қалбли, серғайрат ёшларимизнинг қўлидадир!

Суҳбатдош Назокат УСМОНОВА

Орамиздаги одамлар

ҲАММАСИ МЕҲР ТУФАЙЛИ

Пешку туман халқ таълими соҳасида ўзининг ҳалол меҳнатлари билан обрў топаётган педагоглар анчагина. Шулардан бири Роҳила Ҳабибулинадир. У 16 йилдан буён Ал-Хоразмий номли 31-мактабда механика-математика фанидан сабоқ бериб келмоқда. Ишчан муаллима ҳар бир машғулотни ўтишда пухта тайёрланади, фанига оид кундалик матбуот материалларидан кенг фойдаланади. У ҳар бир дарсни қизиқарли ва мазмунли ўтилишига жиддий эътибор беради. Билим даргоҳининг фахрий педагоглари саналмиш М. Шобоева, М. Гадоймуродова, М. Айбушева, Р. Шариповалар унга кўп жиҳатдан ўз иш тажрибаларини ўргатишмоқда. Р. Ҳабибуллина айни пайтда ўқув тарбиявий ишлар бўйича раҳбар ўринбосари сифатида мактабда ўтаётган турли хил кеча ва учрашув, тадбирларга бош-қош бўлмоқда. Бевосита унинг раҳбарлигида ўтган «Етти иқлим сардори», «Ўзбекистон — Ватаним маним», «Ватанни севмоқ иймондандир», «Бухоро — маърифат бешиги», «Буюклар — Ватан фахри» мавзуидаги адабий-бадиий анжуманлар ёшларда катта таассурот қолдирмоқда.

У меҳнат қилаётган билим маскани туманда энг илғор мактаблардан бири ҳисобланади. Жамоада 4 нафар методист, 3 нафар катта ўқитувчи, 1 нафар олий тоифадаги ўқитувчилар, 607 нафар ўқувчиларга қунт билан сабоқ беришмоқда. Ёшларнинг ҳар томонлама чуқур билим олишлари учун барча шароитлар яратилган. Жумладан, 220 ўринли клуб, 2 спорт зали, лингафон, ЭҲМ, мусиқа фани, жами 16 та фан хоналари мунтазам ишлаб турибди. Мактабда ташкил этилган тарих музейи эса ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда муҳим роль ўйнамоқда.

Тажрибали педагог Роҳила Ҳабибуллина ўз касбига бўлган меҳр-муҳаббати туфайли халқ таълими бўлими ходимлари ичида энг ишчан, изланувчан муаллима сифатида обрў топмоқда.

Р. АСЛОНОВ,
жамоатчи мухбир.
Пешку тумани.

ЙЎЛСОЗЛАР ТУҲФАСИ

Қашқадарё вилояти йўлсозлари Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигини муносиб қаршилаш мақсадида катта ишларни амалга оширяптилар. Улар вилоят маркази Қарши шаҳри, қадимий Шаҳрисабз, Китоб, Яккабоғ шаҳарларидаги йўлларни тезкорлик билан таъмирлаб, бир қанча янги йўлларни бунёд этишяпти.

Суратда: Шаҳрисабз шаҳри атрофида қурилаётган янги айланма қурилишида фаол меҳнат қилаётган асфальт етказувчи машинист Ўткир Авлоқулов.

Ш. ШАРОПОВ (УзА) олган сурат.

Журналист ён дафтаридан

ХОТИРАДАН ЎЧМАС У КУНЛАР

«Ёш ленинчи» (ҳозирги «Туркистон»)ни маҳорат мактаби, кадрлар маскани, тажриба ўчоғи дейишлари бежиз эмас. Бу гапда жон бор. Ҳозирги кунда кўпгина рўзномаларга, радио ва телевидениега ёки ижодий ташкилотларга бориб қолгудек бўлсангиз, дастлаб ёшлар рўзномасида маҳорат тўплаган, тажриба орттирган журналист, шоир ва ёзувчиларни, албатта, учратасиз.

Бу аҳил жамоа ҳаётида камдан-кам учрайдиган қизиқ воқеалар ҳам бўлиб турган, мана шулардан айримларини баҳоли қудрат қоғозга туширишга ҳаракат қилдим.

ҲАЗИЛ ҲАМ ЭВИ БИЛАН-ДА

— Ижодий ходимлар муҳаррирнинг хонасига тўплансин!

Одатда муҳим бир масалани ҳал этиш лозим бўлиб қолса, фақат бўлим мудирлари-ю саркотиб қатнашарди. Бу сафар эса... Яқинлашиб келаётган байрам муносабати билан мукофот беришармикан! Ё кимнингдир тўйи хусусида гаплашиб олишармикан? Балки омади келган биронтасини янги лавозимга кўтаришар?!

Нима бўлганда ҳам, қани, борайин-чи, дея муҳаррир хонасининг эшиги ёнида одоб сақлаб кутиб турдим. Ана, адабиёт ва санъат бўлимидан Барот Бойқобилов саркотибимиз Маннонбек Умаров билан қўлтиқлашиб ичкарига кириб кетишди. Кейин ўқувчи-ёшлар бўлимининг мудири Абдулазал Ваҳобов билан комсомол турмуши бўлимининг мудири Суроб Йўлдошев қишлоқ ёшлари бўлимидан Зоҳиджон Отахонов бирин-кетин салом бериб курсилардан жой олишди. Иш пайтида одатдагидек аллақаёққа ғойиб бўладиган Анвар Бўрибоев ҳам терлаб-пишиб етиб келди.

Бош муҳарриримиз Сотволди Йўлдошев республикамизнинг яқинлашиб қолган юбилейига тайёргарлик муносабати билан ходимларни тўплаган экан.

Белгиланган режалар тақсимланиб бўлингач, фақат битта масала қолди: хўш, юбилейга бағишланган умумшеърни кимлар ёзади? Табиатан оғир-босиқ, лекин ўрни келганда ҳазилкашликни ўрнига қўядиган муҳарриримиз Сотволди Йўлдошев дабдурустдан бир таклифни ўртага ташлади:

— Албатта, бу бағишлов шеърида республикамизнинг ҳар жабҳада эришаётган ютуқлари тилга олинади, шундай эмасми, шоир? — У Баротга қараб кўз қисиб қўйди. — Бағишловнинг ана шу қисмини сизларнинг ижозатингиз билан Зоҳиджонга топширамиз.

Аввалига ҳамма жимиб қолди. Шеър қаерда-ю Отахонов қаерда?! Сўнг гурр этиб кулги кўтарилди. «Шоир» эса қаддини ростлаб «Буёғини қойил қиламиз», дегандек ён-атрофига гердайиб қараб қўйди.

— Майли, ўттиз сатр ёзиб келсинлар, ўқиб кўриб, лозим бўлса, кифтини келтириб бағишловга қўшамиз, — деди Барот ҳам ҳазилни тушуниб.

Хуллас, юбилей сони босилишига уч кун қолганда жамоа шеъри тайёр бўлди. Албатта, Зоҳиджон ака ёзиб келган шеърдан бир сатр ҳам киритилмади-ю аммо кейинчалик ўчириб қўйиш шарти билан муаллифлар қаторига унинг ҳам исм-шарифи ёзиб қўйилди.

Қизиғи, рўзнома чиққан куни бўлди. Уни қўлга олишимиз билан ҳанг-манг бўлиб қолдик. Иккинчи саҳифанинг юқоридан тўртта устун қилиб чиройли безаклар билан берилган бағишлов шеъри остида Барот Бойқобилов, Гулчеҳра Жўраева, Ҳусниддин Шарипов, Анвар Бўрибоев ва бошқа шоирлар қаторида Зоҳиджон Отахон ҳам бор эди!

Навбатчи рўзномани босишга рухсат этишдан олдин унинг исм-шарифини ўчириб қўйишни унутган экан...

НОМАЪЛУМОВ КИМ ЎЗИ?

Журналистлар ўз фаолиятида камдан-кам учрайдиган, кейинчалик узоқ йиллар мобайнида эслаб юрадиган ғалати воқеаларга дуч келиб туришади.

Мен ҳам зиммамга юкланган вазифа — Навоий кимё комбинатининг тез суръатлар билан қурилаётгани ҳақида бир саҳифа мақолалар тайёрлаб, котибиятга топширдим. Бу менинг бажарган катта ишларимдан бири бўлгани учун роса тер тўкишга тўғри келди.

— Жума куни вёрсткага қўйилади, — деди котиб мақолаларнинг сарлавҳаларига кўз югуртиб чиққач, — ўша куни ўзингиз келиб саҳифани ўқиб берасиз.

Елкамдаги оғир юкдан халос бўлгандек енгил тортиб энди хонадан чиқаётганимда котиб яна тўхтатди:

— Бутун бошли саҳифага атиги битта сурат беряпсиз-у шунинг ҳам тагсўзини ёзмабсиз.

Шошиб суратнинг орқасига қарадим. Оппоқ. Ҳеч нарса ёзилмаган. Тагсўзни вёрстка куни олиб келишимни айтгандим, котиб ҳам рози бўлақолди.

«Қолган ишга қор ёғар», деганларидек ўша куни ҳам суратқашнинг исм-шарифи ёзилган ёндафтаримни редакцияда унутиб қолдирибман. Тагсўзни умумий тарзда ёздим-да, суратқашнинг ўрнига «Номаълумов сурати» деб ёзиб қўяқолдим.

—Таҳририятта қайтиб борганимдан кейин ёндафтаримга қараб суратқашнинг исм-шарифини телефон орқали маълум қиламан, — дедим ўша куни навбатчилик қилаётган Анвар Бўрибоевга тагсўзни топшириб.

— Сиз уни «Номаълумов» ўрнига ёзиб қўясиз.

Хуллас, эртаси куни шанба эмасми, уйда ўтиролмадим. Гузардаги дўкончa берк, рўзнома ва ойномалар сотувчи амаки бетоб бўлиб қолибди. Юрагим ховлиқиб Хажималга, Табиат музейи ёнидаги дўкончага югурдим. Хайрият, очиқ экан. Рўзномалардан уч-тўртта сотиб олдим.

Сабрим чидамай, бекатдаги ўриндиққа ўтириб, дарров иккинчи саҳифани очдим. «Карвонбоши кимёгарлар» умумий сарлавҳаси остида берилган мақолаларни шоша-пиша кўздан кечириб чиқдим. Уртада беш устунли жойни эгаллаган каттакон сурат: кимё комбинати қад ростлаб турибди. Суратнинг тагида... унга кўзим тушди-ю баданим музлаб кетди. Не кўз билан кўрай-ки, кечаги «Номаълумов сурати» деган ёзув қандоқ бўлса, шундоқлигича турарди...

Жойинг жаннатда бўлгур Анвар уни алмаштиришни унутиб қўйиб, «яхшигина» дакки ейишимга сабабчи бўлганди.

ТЕСКАРИ РАҚАМЛИ МУСОБАҚА

Ўшанда корректура бўлимида иш бошлаганимга энди уч ой бўлганди. Бир куни кимдир мени Раҳматулла Исҳоқов (худо раҳмат қилгай) қидиртирганини, унга албатта тезда учрашишим лозимлигини айтиб қолди. Қизиқ, менда нима иши бор экан, яна шошилинч? Қўлимдаги корректурани шоша-пиша ўқиб бўлиб босмахонага топширдим-да, таҳририятга (у пайтлари Матбуот қўмитаси биносида жойлашганди) йўл олдим.

Учинчи қаватга кўтарилишим билан йўлакда ким биландир гаплашиб турган Раҳматулла акага кўзим тушди.

— Қаёқларда юрибсан, ука? Кечадан бери кутавериб кўзларим тўрт бўлди-ку! — деди у жиддий оҳангда. — Қани, ичкарига кириб тур, ҳозир гаплашамиз.

Хонада Суроб Йўлдошев, раҳматли Шотурсун Ғуломов, саркотиб Маннонбек Умаров ва яна аллакимлар ўзаро суҳбатлашиб ўтиришган экан. Ёппасига салом бериб, пастдан чап томондаги столга тиркаб қўйилган стулга омонатгина чўкдим.

— Гап бундай, ука, — деди Раҳматулла ака ҳали жойига ўтирмасданоқ, — мен ўн кунга командировкага кетяпман, сен эса шу бугундан бошлаб спорт бўлимида ишлаб турасан. Бажарган ишларинг натижасига қараб тақдиринг ҳал бўлади.

У яна нималар қилишим, қайси мусобақаларни ёритишимни айтди ва стол тортмасидан беш-олтита хат олиб, булардан албатта фойдаланиш лозимлигини тайинлаб менга омад тилади.

Мен у пайтлари журналистика соҳасига эндигина тетапоя қилиб кириб келаётган ғўр бир бола эдим. Шундай бўлса ҳам менга каттагина бўлим тақдирини ишониб топширишганига ғурурланиб кетдим. Ана шу ғурур беш-олти кундан кейин панд бериб қўйди.

Рўзноманинг ҳар бир сонида спортга оид материаллар, мусобақа ва учрашув ҳисоботлари вақтида ўз жойини эгаллаб турганидан бениҳоя ҳурсанд бўлиб юрган кунларимнинг бирида Суроб ака дабдурустдан сўраб қолди:

— Нима, спорт турларининг фарқига бормайсизми, йигитча? — У бўзрайиб қолганимни кўриб қўлидаги газетани узатди. — Энди роса адабингизни беришади.

Бундоқ қарасам, республика биринчилиги учун баскетбол бўйича ўтказилган мусобақа ҳисоботида баскетбол ўрнига волейбол сўзи «безрайиб» турарди.

Мени тер босди, қулоқларимгача қизариб кетдим, бошимни кўтаролмай қолдим.

— Хўш, тескари рақамли яна қандай мусобақа кутиляпти? — Бош муҳарриримиз Сотволди Йўлдошев хонага қандай кириб келганини сезмай қолибман. Дик этиб ўрнимдан туриб кетдим. — Думалоқ тўп текис майдонда ҳар томонга йўрғалайверади, шоир, (у кўпчиликни шундай деб чақирарди), сиз эса унга ўхшаманг.

... Ҳозир ҳам Сотволди акани учратиб қолсам, ўша гап эсимга тушиб хижолат чекаман.

Абдуворис АБДУМАЖИДОВ.

Миллий кураш

ҒОЛИБГА «НЕКСИЯ»

Бундан беш йил муқаддам тузилган Ўзбекистон миллий кураш федерацияси ўтган вақт мобайнида миллий қадриятларимиз, ота-боболаримизнинг қадимий урф-одат ва анъаналарини тиклаш, тилимиз ҳам динимиз билан баробар пайдо бўлган энг кекса спорт тури — миллий курашимизни қайтадан оёққа турғазиш, уни аввало Осиё минтақаси, қолаверса, жаҳон майдонларига олиб чиқиш борасида купгина хайрли ишларни амалга оширди.

Юртбошимизнинг бошқа спорт турлари каби миллий курашни ривожлантириш борасида кўрсатаётган ғамхўрликлари барча спортчи ва мухлисларни руҳлантирмоқда. Бир қатор халқаро миллий кураш мусобақаларида мутлоқ ғолиблик учун Президентимизнинг махсус соврини ташкил этилиши бу мусобақалар нуфузини оширмоқда. Бундан беш йил муқаддам жами курашчи полвонларимиз сони етти-саккиз минг нафарни ташкил этган бўлса, ҳозир улар бир ярим миллиондан ошиб кетиши. Халқаро миллий кураш мусобақаларида айни пайтда ундан ортиқ хорижий мамлакатларнинг кучли полвонлари иштирок этишаяпти.

Бир вақтлар миллий курашдан етишиб чиққан Хушвақт Рузиқулов, Нормамат Йўлдошев, Сайфуддин Ходиев, Собир Қурбонов, Эркин Холиқов, Бобомурод Файзиев, Нурмуҳаммад Юсупов сингари полвонларимиз халқаро майдонларда Республикамиз шарафини муносиб ҳимоя қилишган бўлса, бугун уларнинг шогирд-издошлари Абдуқодир Пирматов, Рустам Эргашев, Урол Тураев, Эрали Махмарасулов, Зокир Шарипов, Муҳаммаддўст Тошев, Баҳром Авезов, Шуҳрат Хужаев, Камол Муродов, Алишер Мухторов, Армен Богдасаров, Дмитрий Соловьев каби полвонларимиз жаҳон майдонларидаги турли беллашувларда Мустақил Ватанимиз довруғини оламга достон қилмоқдалар.

Шу ўринда бир хушхабарни халқимизга етказмоқчимиз. Қашқадарё вилояти ҳокимлиги, Республика давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси ва Республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси ташаббуси билан шу йил 10-13 сентябрь кунлари Шаҳрисабз шаҳрида Улуғ бобокалонимиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб миллий кураш бўйича халқаро турнир ўтказилмоқда.

Ҳозиргача ундан ортиқ хорижий давлатларнинг кучли полвонлари ушбу нуфузли мусобақада беллашиш истагини билдиришди.

Эслатиб ўтамиз, мусобақа мутлоқ ғолибига Республикамиз Президенти томонидан таъсис этилган соврин — «Нексия» автомашинаси берилди. Қашқадарё вилоят ҳокимлиги эса «Тико» автомашинаси ажратди. Бундан ташқари совринли ўринларни эгаллаган спортчиларни Республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси ва Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг қимматбаҳо совғалари кутмоқда.

Ҳайдар АКБАРОВ.

АНЪАНАВИЙ СПОРТ БАЙРАМИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

8 сентябрь куни мазкур турнирнинг расмий ёпилиш маросими бўлди. Унда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов иштирок этиб, мусобақа қатнашчилари ва ташкилотчиларига, республикамизда теннисни ривожлантириш йўлида сидқидилдан меҳнат қилаётган мураббий ва спортчиларга самимий миннатдорлик билдирди. Мазкур анъанавий турнир мамлакатимизда теннисннинг оммалашувида, спортчиларимизнинг маҳорат ва тажрибасининг ошишида беқиёс аҳамиятга эга эканини таъкидлади.

Давлатимиз раҳбари турнир ғолиби Феликс Мантийяга бош соврин — «Президент кубоги»ни тантанали равишда топширди. Финал иштирокчиси Ларс Райманга ҳам совға топшириб, бу икки спортчини улкан ғалаба билан табриклади. Ўзбек томошабинларининг меҳрига сазовор бўлган бу икки спортчини келгуси мусобақаларда ҳам қатнашишга таклиф этди.

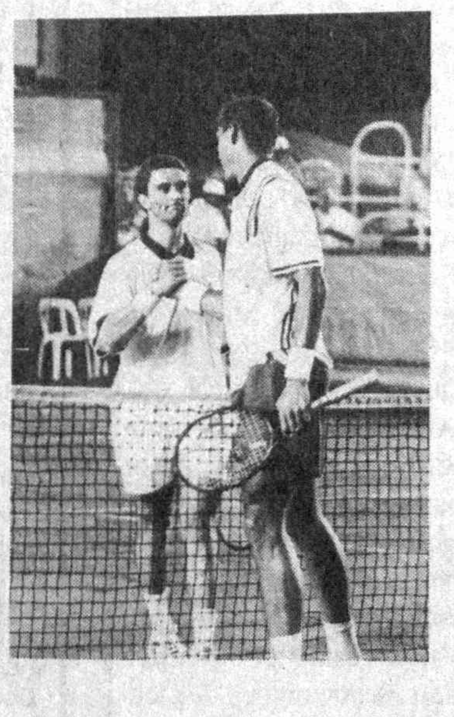

Кубок соҳиби Ф. Мантийя ва финал иштирокчиси Л.Райман шундай ажойиб мусобақани уюштирган ташкилотчиларга ва ўзларини кескин спорт курашларида чин дилдан қўллаб-қувватлаган томошабинларга ташаккур билдирдилар. Мусобақанинг юксак савияда ўтганидан мамнуният изҳор этиб, шу боис келгуси турнирларда ҳам қатнашишга умид билдирдилар.

Президент Ислом Каримов Фармонига кўра халқаро теннис мусобақаларининг машҳур ташкилотчиси Сассон Какшури «Дўстлик» ордени билан тақдирланган эди. Йиғилганларнинг қизғин олқишлари остида Президентимиз теннис фидойисига ана шу юксак мукофотни топширди.

— Бугун менинг ҳаётимда энг бахтли ва унутилмас кундир, — деди С. Какшури юртбошимизга миннатдорлик билдириб. — Бу мукофот мен ва жамоам учун ниҳоятда қадрлидир. У мени Ўзбекистонда теннисни ривожлантириш ишига янада сидқидилдан ҳисса қўшишга даъват этади.

Турнир ёпиқ деб эълон қилинади. Ўзбекистон Давлат мадҳияси янграйди. Мусобақа байроғи туширилади.

Томошабинлар ва спортчилар хайрлашадилар. «Яна кўришгунча хайр!» деган самимий тилаклар янграйди...

Маросимда республика Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов, Бош вазир Ў. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари, мазкур турнирни ўтказиш ташкилий қўмитаси раиси И. Жўрабеков, Президентнинг давлат маслаҳатчилари, Олий Мажлис раисининг, Бош вазирнинг ўринбосарлари, Тошкентда фаолият кўрсатаётган дипломатик корпус вакиллари ва бошқа расмий кишилар қатнашди.

(ЎзА).

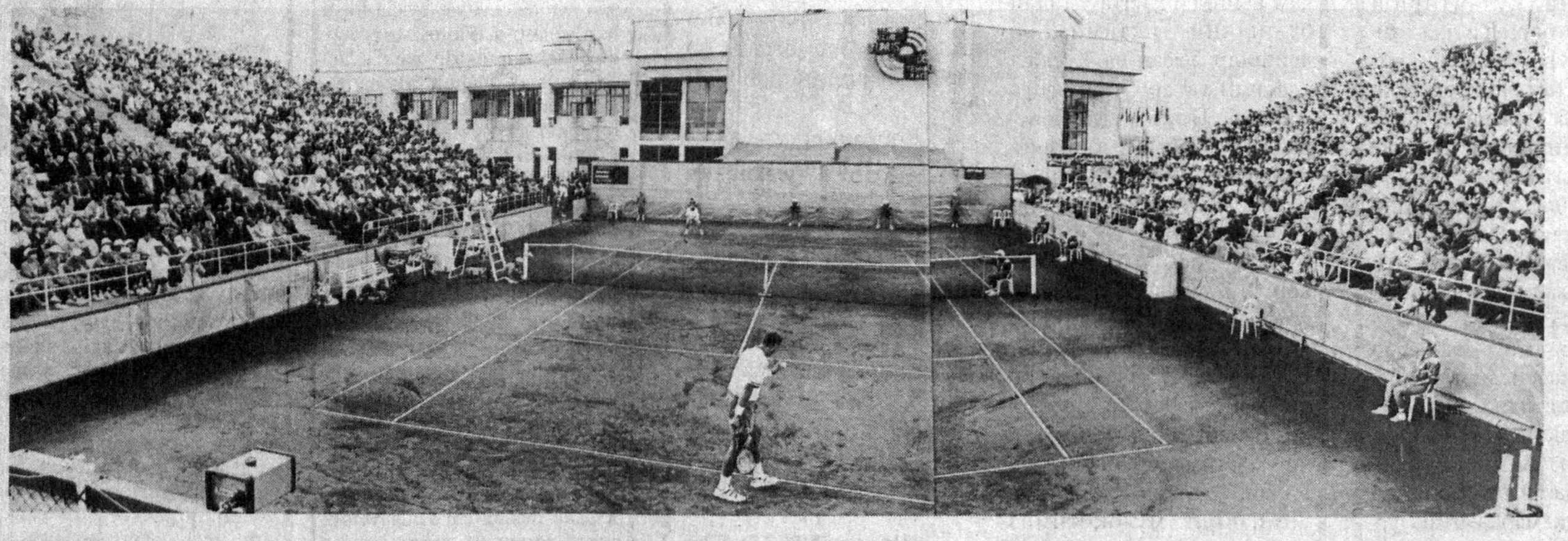

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ТОМОНЛАРДА

МАСАЛЧИ ШОИРНИ ХОТИРЛАБ

XX аср қорақалпоқ алабиётида Бобош Исмоиловнинг ўзига хос ўрни бор. У истиқлол кунларига етиб кела олмаган, ўнлаб шеърлари, достонлари, масалларида эрк, адолат ҳамда инсонпарварлик ғояларини тараннум этган эди.

Яқинда ана шу ижодкор таваллудининг 70 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқ шоири, Ўзбекистон маънавият ва маърифат жамоатчилик маркази Қорақалпоғистон бўлими раиси Иброҳим Юсупов, профессор Қобул Максетов ва бошқалар сермаҳсул ижодкор ҳақидаги хотиралари билан ўртоқлашдилар.

Хотира кечасини Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши раиси ўринбосари Ажиниёз Тожибоев олиб борди.

«ОМАДИНГНИ СИНАБ КЎР!»

Нукус шаҳар ҳокимлиги таъсис этган мулк лотерея ҳақиқатан ҳам омадингизни синаб кўриш имконини беради.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитаси ҳузуридаги қимматбаҳо қоғозлар бозорини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази томонидан берилган 268 сон рухсатномага асосан чиқарилган, ҳар бири 100 сўм қийматига эга бўлган бу лотереяга Нукус шаҳрида қурилаётган 120 та квартира қўйилган. Омад кимларга кулиб боққани эса 1997 йил 20 мартида маълум бўлади!

«АДЕПТАНИУ» ОММАЛАШМОҚДА

1992 йили Нукусдаги «Билим» нашриёти Ўзбекистон Фанлари академиясининг мухбир аъзоси Ж. Бозорбоев ва таниқли олима Қ. Давлетованинг «Адептаниу» — «Одобнома» дарслигини чоп этган эди.

Ўтган даврда у 3 марта нашр этилди, ўзбек тилида босилди. Шунингдек Олмаотадаги «Рауан» нашриётида чиқарилиб, қозоқ ўқувчиларнинг қўлига етиб борди.

Дарслик Турон заминидаги бир қанча туркий тиллар, шу жумладан, туркман тилида нашрга тайёрланмоқда.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ.
(ўз мухбири).

Аёл шеър ёзса — оламнинг кулгуси ҳам, дарди ҳам унинг қалбига ўхшаш бўлади. Аёл шеър ёзса — айтилажак сўзлар ўзидан ўзи сатрларга тизилади. Унинг беҳаловат тунлари, чарчоқли кунларидан ортиб битган сатрларини ўқиган кишига ҳам раҳмат. Саҳифамизнинг бугунги меҳмони — шоира «ЙИҒЛАЁТГАН ОҲУ» ва «ТИЛЛАҚОШ» китобларининг автори Жумагул СУВОНОВА.

Сиз кутган... кутмаган учрашув

ЁСТИҚ МАРСИЯСИНИ ЁЗГАН АЁЛ

— Ўзи нимага шеър ёзасиз-а? Нималар сизни ёзишга ундайди?

— Тўғрисини айтсам, билмайман. Бу саволни ўзим ҳам кўп марта ўзимга бериб кўрганман. Гоҳида ёзаётганларимнинг ҳаммаси арзимас нарсаларга ўхшаб туюлади. Лекин барибир шеърият — дардли дунёнинг пок ва мусаффо осмонига ўхшайди. Ноҳақлик, адоват, таъма, кибру-ҳаволар олами исканжасида қолганимда руҳим ҳамиша шеъриятнинг мусаффо осмонидан ором қидиради. Топади ҳам.

— Сиз тез-тез тушкунликка тушиб турсангиз керак-а? «Дилпора» деган тахаллусингиз ҳам буни тасдиқлаётгандек.

— Ҳа, тушкунликка кўп тушаман деб жавоб берсам кўпчилик устимдан кулиши мумкин. Чунки мен шундай кайфиятга кўникиб кетганман. Ҳар қандай кўтаринкилик тушкунликнинг дебочаси, ҳар қандай тушкинлик кўтаринкиликнинг муқаддимаси бўлиши мумкин. Кайфиятимда қандайдир кўтаринкилик пайдо бўлиб қолса, билингки, мен ўзим-ўзимга бегонаман. Тахаллусимга келсак, бу бутунлай бошқа нарса. Ким қандай тушунса тушунсину, лекин мен, фақат ўз ҳаётимдан келиб чиқиб, кайфиятим туфайлигина эмас, жуда кенг маънода ДИЛПОРАМАН. Агар ҳаётда битта сиз дилипора бўлсангиз у, атрофингиздагиларнинг дили бут бўлса, ўзгаларнинг қувончи сизнинг ғамингизни ёпиб кетади. Мабодо тескариси бўлса-чи?!

— Иккита шеърий китобнинг муаллифисиз. Муқовасига номингиз битилган китобларни қўлга олганингизда кўнглингиздан нималар кечди?

— Албатта, ҳақиқий шеър аччиқ азобларсиз дунёга келмайди. Менинг машаққатларим, азобларим эвазига қоғозга ёзилган шеърларим китоб бўлиб дунё юзини кўрди. «Мен бахтлиман» деган фикр билан бирга мана шу юпқагина жилдлик, нозиккина китобчам ўзини асраб-авайлаб ўқигувчи ҳақиқий эгасини топармикин? Ўша инсон буни ўзининг фидойи авлодларига етказдириб бера оладимикан, замонлар ўтиб кимдир менинг номимни ҳам тилга олармикин, деган фикрлар кечади.

— Қайси пайтларда, ҳолатларда аёл киши эканлигингиздан ўкинасиз? Ё сизда бундай кайфият бўлмайдими?

— Мен, аввало, аёллигимдан фахрланаман. У яратувчи, қолаверса, дунёнинг гўзаллиги, боқийлиги ҳам аёлга боғлиқ.

— Ўзингизни ўзингиз ёмон кўриб кетган пайтларингиз ҳам бўладими?

— Шундай вақтлар бўлади, гоҳида юрак ақлнинг измига бўйсунмай кишини оғир аҳволга солиб қўяди. Лекин бундай ҳолатларга кам дуч келганман.

— Ҳаёт, сизнингча, нима? Қандай яшагингиз келади-ю, аммо сиз...

— Ҳаёт жуда оддий нарсага ўхшаб кўриниб кетган пайтлар ҳам бўлади. Атрофингиздаги тирик мавжудотлар, табиат, инсон учун яратилган нозу-неъматлар, мана шу борлиқда сизнинг борлигингизнинг ўзи ҳаёт. Аммо бошқача назар солсангиз, ўта мураккаб, чигал тугунлар чалкашини кўрасиз. Бу ҳам ҳаёт. Зиддиятлар, туйғулар ўртасидаги жанг — ҳаёт... яшаш учун курашдан иборат. Мана шу майдонда атрофдагилар сиз ўзингизни ўзингиз қандай тушунсангиз, улар ҳам шундай тушунишса. Ҳаёт бир марта бериладиган тухфа. Уни ҳар қанча қадрламанг, барибир недандир кўнгил тўлмайди — ҳаётдан қониқмай яшайсиз. Энг ёмони мана шу. Лекин мана шу ҳаётда борлигингизни тасаввур қилсангиз, гўзал бўлиб кўринади. Чунки тирикликнинг ўзи улкан бахтдир. Менга аталган кунни ҳам ҳаққоний, самимий яшагим келади.

— Сизни нималар ҳайратга сола олади?

— Ҳамма нарса. Ҳайрат тириклик билан баробардир. Инсон деган буюк мавжудотни иғво, бўҳтон, ғийбат каби пасткашликлар олдида нақадар майдалашиб, ожиз бўлиб қолиши-ю, ҳақиқат мағлуб бўлган жойда ноҳақликнинг тантана қилишигача. Ёлғоннинг қудрати-ю, ростнинг ожизлигига-ча...

— Бирор шеърингизнинг ёзилиш сабабини айтиб бера оласизми?

— Ҳамма нарса шеър ёзишга сабаб бўлиши мумкин. Шамолнинг эсиши, майсанинг униши, япроқнинг тўкилиши... Бир куни «Марсия» деган шеър ёздим. Бу шеърни ёзишимга сабаб шу бўлдики, инсон вафот этса, унга энг яқин кишиси марсия бағишлайди. Менинг шундай кишим бормикин, онам бечора бир оми аёл, болаларим — ёзолмаса керак. Дўстларим орасида, билмадим... Ана шуни ўйлаб жуда ўксиб кетдим. Бирдан бош қўйиб ётган ёстиғимга қарадим. У менинг фикримдан хафа бўлиб, аразлагандек туюлди. Ёстиқнинг тилидан менинг дилимга сўзлар оқа бошлади. Мана шунақа! Ёстиқнинг марсияси — шеъримнинг ёзилиш сабаби.

— Уйда ўтирган аёлларга ҳавасингиз келадими?

— Уларга албатта ҳавасим келади. Ишламасликни ёқтираман, демоқчи эмасман. Уйда ўтирган аёл билан ишлаётганининг ўзида ҳам, оиласида ҳам фарқ бўлади. Иложи борича, аёл кишининг уйда ўтиришиш тарафдориман. Имкони бўлганда, мен ҳам жон-жон деб уй бекаси бўлардим.

— Сизни нималар йиғлатади-ю, қайси ҳолатлар қувонч бахш этади? Хафа бўлган пайтларингизда ҳам ўзингизни хурсанд кўрсатишга ҳаракат қилганмисиз?

Дунёда гўзалликдан бошқа ҳаётбахш ва қувончли нарса бўлмаса керак. Мени ана шу нарсалар ҳаётдан қониқиброқ яшашга ундаб турувчи ҳисдир.

— Ҳаётда сўзи бир, дили бир одаммисиз ё аёлларга хос баъзи «шумлик»ларингиз ҳам борми?

— Аёлларга хос шумликлар қандай бўлишини билмадиму, лекин содда ва ишонувчансиз, деб ўзимга айтгувчилар кўп.

Гули ЧЕҲРА
суҳбатлашди.

МИНГ ЙИЛ

Минг йил бўлди... Тунларим уйғоқ,
Кундузларим имлаб ўтади.
Минг йил бўлди... Унсиз бир сасим,
Арши аъло сари кетади.
Минг йил бўлди... Заҳарли тилнинг,
Томчисини ютиб яшайман.
Минг йил бўлди... Унинг йўлида,
Келишини кутиб яшайман.
Минг йил... номли аждар-айрилиқ,
Тишларини қайрар туну кун,
Минг йил... сўзи еттита ҳарфу
Унинг умри бунчалар узун.
Минг йил! Мени қўйгин, қўйворгин,
Занжирларинг узиб ташлайман.
Минг йил... Уни севаман! Усиз...
Сенинг билан қандай яшайман?

x x x

Бугун осмонларни имлади юрак,
Ўксук қорачуғда тепчиб кетди нур.
Тоғлар эргашдилар мисоли эртак,
Дил кетди мағрур...
Тилла балдоқ бўлди, кўкда синиқ ой,
Битмади азобнинг аччиқ муҳлати.
Қизғалдоқлар тақиб тонгги тилакдай,
Қайтмади...
Кетди мувозанат тахтини бузиб,
Билқ-билқ оёқлари ботар тупроққа.
Қумтепалар аро думалаб, чопиб,
Шундоғ — болалиги акс этган чоққа
Энди қолган умр, умр ҳам эмас,
Туртиниб-суртиниб, судралиб ўтар.
Фақат мўъжаз қишлоқ узра чарх уриб,
Учар оқ каптар...

Жумагул СУВОНОВА.

Мухбир муаммо қўяди

КЕЧГА ҚОЛМОҚ... ГУНОҲ

Ўқиш кундан кунга мураккаблашиб бораяпти. Ҳар ҳолда, ўртамиёна баҳо олиш учун ҳам кечаси алламаҳалгача дарс қилиш кераклиги барча талабага беш қўлдек аён бўлса керак. Туни билан дарс қилгандан кейин, «Эрталаб ўқишга кечикмасмикинман?» — деган муаммо пайдо бўлади.

Ётоқхонада турадиганларга-ку, мазза, аудитория икки қадам холос, узоқ жойдан қатнайдиган талабалар нима қилсин? Эрталаб зўрга турдингиз ҳам дейлик. Кўзингизни ишқалаб соатга қарайсиз... — урди Худо! Нонушта қилиш тугул ювиниб-кийинишга ҳам фурсат йўқ. Дафтарларни қўлтиқлаганча олға. Бекатгаям етиб келдик. Ҳар ҳолда, дарсга улгурса бўладиганга ўхшайди. Лекин транспорт деганидан дарак йўқ. Шу пайт яқин атрофда метро йўқлигига ачиниб кетасиз. Рост-да, у узоғи билан беш дақиқада «Эҳтиёт бўлинг, мен келдим...» — деб турарди. Автобусу трамвай эса куттиргани-куттирган. Худога шукр. Узоқдан ниманингдир қораси кўринди, ҳойнаҳой автобус бўлса керак. Ҳа, автобус. Кутиш муаммоси тугади, лекин шу пайт яна битта муаммо пайдо бўлади — бизнинг ғарибона бекатимизда ундай салобатли автобус тўхтармикин? Юрагингиз така-пука бўлиб, билган барча дуою калималарингизни қайтара бошлайсиз. Агар автобус тўхтаса — хўп, хўп, тўхтамаса борми, дуою калималар ўз-ўзидан сўкишу қарғишларга айланади қолади. Тўхтади ҳам дейлик. Бу муаммо ҳам ечилди. Лекин яна бир муаммо борки, аввалгилари бунинг олдида холва. Бундай сермижоз автобусга сиғасизми, йўқми?

А-ҳа, декан ўринбосарининг олдига яна бир бор киришдан қўрқдингиз, шекилли, мантиқ дарсида топилмаган усталигингизу жисмонийда негадир юзага чиқмаётган чаққонлигингиз тутиб кетади, қарабсизки автобусдасиз. Йўқ, хавотир олманг терлаб-пишиш, бирорбир кишини туртиб юбориб, сўкиниш каби воқеалар аллақачон тарихда қолган. Ҳозир ҳамма тезроқ манзилга етиш истагида, бунинг устига ким ҳам эрталабдан кайфиятини бузгиси келади. Йўловчилардан бири кечаги машмашали, бири машмашасиз ишларни эслаш билан банд бўлса, сиз тунда ўқиганингиз «Адабиёт ва санъат»даги мақолани каллада таҳлил қиласиз, ёки жавоб ёзгингиз келмаган кундалик эгасига баҳона ахтарасиз. Сал туриб эса, автобус менга керакли бекатда тўхтармикин, деб ўйлай бошлайсиз ва кўзингиз ўтган йили дарс берган бир таниш ўқитувчига тушиб қолади. Табиийки, хурсанд бўласиз, сабаби, бу опа ҳам сизга керакли бекатда тушади ва нима қилиб бўлса-да, шоферни тормоз босишга кўндиради. Мана келдик. Ростдан ҳам опа икки оғиз гапирган эди, бекатдан бир оз ўтиб кетган шофер мажбуран тўхтади. Шу пайт опани ич-ичингиздан яхши кўриб кетасизда, ойлик чиптани текширувчига кўз-кўз қилиб, космонавтдек ерга қўнасиз. Бу ёғи эса бир қадам. Синфхона олдида турибсиз. Аллақачон дарс бошланган, нима баҳона қиласиз энди.

«Э, бор-э, таваккал», — деб эшикни очсангиз, домла йўқ. Шошиб жойингизга ўтирасиз. Ҳали болалар билан салом-алик қилиб улгирмай ўқитувчи ҳам томоқ қириб келиб қолади. Дарс бошланади. «Салом болалар, узр, бироз кеч қолдим, автобус қурғур панд берди...»

Енгил тин оласиз.

Авазбек БЕРДИҚУЛОВ
«Туркистон» мухбири.

Ҳомиладорликнинг олдини олувчи таблеткалар - туғруқлар ўртасидаги оралиқни узайтиришнинг ажойиб воситасидир.

Таркибида гормонлар миқдори кам бўлган таблеткалар бехатар, ишончли ва безарардир.

Таблеткалар қўлланишда жуда содда: ҳомиладорликдан сақланиш учун кунига битта таблеткани қабул қилинг.

Агар фарзанд кўришга қарор қилсангиз, унда таблеткалар ичишни тўхтатинг.

Ҳомиладорликнинг олдини олувчи таблеткалар оддий, ишончли, самаралидир.

"Қизил олма" дастури масалалари бўйича қўйидаги телефонга мурожаат этинг: 76-53-17.

«Ўзбек Наво» гастрол-концерт бирлашмаси, Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси ҳузуридаги «Мўтти» қизиқчилар театри 22 сентябрь 1996 йил Соат 19.00 да

«ТУРКИСТОН»

ёзги театрида

ЎЧЛИК ШОУ

Кулгу Қўшиқ Кураш
Ўзбекистон Ёшлар мукофоти совриндори
Кулгу устаси — киноактёр
ШЕРАЛИ ҲОЖИЕВ
ва
«**МЎТТИ**» қизиқчилар театри
Хушовоз хонанда
САЛОҲИДДИН АЗИЗБОЕВ
ва
«АСЛ» *гуруҳи*
Ўзбекистон полвонларининг чиқишлари
АБДУҚОДИР ПИРМАТОВ
РУСТАМ ЭРГАШЕВ
УРОЛ ТУРАЕВ
ҳамда Ўзбекистон Халқ артисти
ЭРГАШ КАРИМОВ
РОЗА КАРИМОВА
АБДУРАШИД ЖУРАЕВ
УБАЙДУЛЛА ҚУЧҚОРОВ
Дастурни: Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист ЭРКИН КОМИЛОВ олиб боради

КУЛГУ-ҚЎШИҚ-КУРАШ ОҚШОМИГА МАРҲАМАТ!

Чипталар Сарой кассаларида сотилмоқда.
Касса: соат 10.00 дан 18.00 гача очиқ.

Муассис:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир Абдуқодир НИЁЗОВ

Навбатчи муҳаррир: Сирожиддин РАУПОВ, навбатчи: Меҳрибон ҚУРБОННИЁЗОВА

ТАҲРИРИЯТ:
Қабулхона — 36-56-58; хатлар бўлими — 36-54-64; тижорат бўлими — 33-79-69; ижодкор ёшлар бўлими — 36-54-64; спорт, ҳарбий ватанпарварлик бўлими — 36-58-93, котибият — 36-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Реклама ва эълонлар учун тел.: 33-95-97, 33-79-69

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0500.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ Тираж: 8913.
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти — 21.00
1 2 3 4 5 6